

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ Δ'

| ΑΘΗΝΑΙ, ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19 |

15 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1953

| ΑΡΙΘ. 4

ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΑΛΑΙΟΗΜΕΡΟΛΟΓΙΤΙΚΩΝ ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μετὰ βαθυτάτης ὀδύνης παρηκολούθησε, μεθ' ὀλοκλήρου τοῦ χριστεπωνύμου πληρώματος, κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς δίκης τῆς Κερατέας, τὰ αἴσχη τοῦ καρκινώματος τοῦ Παλαιοημερολογισμοῦ. Καίτοι δὲ ἡ Ἱ. Σύνοδος προὐκλήθη κατ' ἐπανάληψιν παρ' ἐγκρίτων ὀργάνων τοῦ Τύπου, ὅστις, πρὸς μεγίστην τιμὴν του, σύσσωμος ἐξηγέρθη κατὰ τῶν ἐπαισχύντων ἀσχημιῶν, ἀπέφυγεν ἐν τούτοις νὰ ὀμιλήσῃ διαρκούσης τῆς δίκης, ἵνα μὴ θεωρηθῇ ὅτι προσπαθεῖ νὰ ἐπηρεάσῃ τὴν δικαιοσύνην. Μετὰ ὅμως τὴν ἔκδοσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου, ἐπιθυμεῖ νὰ ἐκθέσῃ τὴν ἀλήθειαν πρὸς διαφώτισιν τοῦ χριστεπωνύμου πληρώματος. Ὑπάρχουσιν εἰς τὸ Ἀρχεῖον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου δεκάδες καταγγελιῶν ἐκ μέρους τῆς Ἱ. Συνόδου πρὸς ὅλας τὰς βαθμίδας τῆς Εἰσαγγελικῆς Ἀρχῆς καὶ πλήθος διαμαρτυριῶν πρὸς τὴν Πολιτικὴν Ἀρχὴν διὰ τὸ καρκίνωμα τοῦτο. Μία τῶν πολλῶν τοιούτων εἶναι καὶ ἡ ἀκόλουθος.

Διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1405/1186/26 Σεπτεμβρίου 1941 ἐγγράφου αὐτῆς ἡ Ἱερά Σύνοδος διεβίβασεν εἰς τὸν κ. Εἰσαγγελέα Πλημμελειοδικῶν ἀνακριτικὸν φάκελλον, σχηματισθέντα διαταγῇ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἀσφαλείας, καὶ ὑπὸ ὄργανον ταύτης, δι' ἔκτροπα καὶ ἐγκληματικὰς πράξεις, λαμβανούσας χώραν εἰς τὴν δῆθεν «Μονὴν» τῆς Κερατέας καὶ ἐμπιπτούσας εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Ποινικοῦ Νόμου. Παρὰ ταῦτα, οὐδεμία ἐνέργεια ἐγένετο.

Ἀτυχῶς, κακῶς ἐννοουμένη ἀντίληψις περὶ τῆς ἀρχῆς τῆς ἐλευθερίας τῆς συνειδήσεως, οὐχὶ ἀμέτοχος τῆς ἐπιδιώξεως ψηφοθηρίας, παρημποδίσεν τὴν Πολιτείαν νὰ λάβῃ τὰ ὑπὸ τῆς κειμένης νομοθεσίας ἐπιβαλλόμενα καὶ ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας πολλάκις ὑποδειχθέντα μέτρα. Οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλ' ἐξησφάλισεν εἰς αὐτοὺς ὅλους προνομιακὴν μεταχείρισιν καὶ πλήρη ἀσυδοσίαν, εἰς τρόπον ὥστε, μόνον θεία προστασία παρεκώλυσε τὴν ἐξέλιξιν τοῦ καρκινώματος εἰς πλήρη γάγγραιναν, ἀνεπανορθώτως φθοροποιὸν τοῦ κοινωνικοῦ μας Ὄργανισμοῦ. Οὐδεὶς νόμος ἴσχυε καὶ οὐδεμία ἀπαγορευτικὴ διάταξις ἐπεβάλλετο εἰς αὐτούς. Καθηρημένοι δι' ἐπαισχύντους πράξεις παρὰ τῆς ἐπισήμου Ἐκκλησίας ἐξηκολούθουν ἐμφανιζόμενοι ὡς Ἱερεῖς δι' ἀπλῆς προσχωρήσεως

εἰς τὸν Παλαιοημερολογισμὸν, χοιροβοσκοὶ ἐτέλλον Ἐπισκοπικὰ καθήκοντα καὶ ἐξωμόται εἶχον τὸ θράσος νὰ κηρύττωσι σχισματικούς ἀπαξάπαντας τοὺς Ὀρθοδόξους Ἕλληνας χριστιανούς, καὶ ἄκυρον τὸ βάπτισμα αὐτῶν, ἀξιοῦντες νὰ χρίωσιν αὐτούς, ἐκ νέου, δι' «ὀρθοδόξου» κατ' αὐτοὺς μύρου, ἀγνώστου προελεύσεως. Καθ' ὃν χρόνον Ναοὶ καὶ παλαιὰ ἱστορικὰ Μοναί, σεμνώματα τῆς Ὀρθοδόξου Ἐλληνοχριστιανικῆς παραδόσεως, ἔκλειον τὰς πύλας των καὶ κατηρειποῦντο, λόγῳ τῶν γνωστῶν συνθηκῶν, ὡς μύκητες ἐξεφύτρωνον καὶ κατεσπίλουν τὸ ἱερὸν ἔδαφος τῆς ἐνδόξου γῆς δῆθεν «Ναοὶ» καὶ «Μοναί» Παλαιοημερολογικαί, ἐν τῇ πραγματικότητι δὲ καταγῶγια καὶ λησταρχεῖα, ἄνευ οὐδενὸς ἐλέγχου καὶ οὐδεμιᾶς οὐδαμῶθεν ἀδείας.

Θεῖα εὐδοκία! Διότι ἐὰν ἡ ἀσυδοσία δὲν ἀπεθρόσωνεν αὐτοὺς καὶ ἡ ἀκολασία δὲν ἐξώθει εἰς τὰ ἀποκαλυφθέντα ἀκατονόμαστα ὄργια, τὸ κακὸν θὰ ὑπέβροσκε καὶ θὰ ἠπέιλει καθολικὴν φθοράν, χάρις εἰς τὴν συνεργασίαν συγκροτημάτων ἐκμεταλλευτῶν πάσης κατηγορίας, αἵτινα ἀνεκάλυψαν μεταλλεῖα εἰς τὴν ἀφελῆ εὐπιστίαν καὶ τὰς προλήψεις ἢ τὴν θρησκώληπτον ἰδεολογίαν οὐκ ὀλίγων χριστιανῶν, τὴν ὁποίαν ἐνέτειναν αἱ σκληραὶ πολεμικαὶ συνθήκαι, τὰς ὁποίας διῆλθεν ἡ χώρα.

Ἄλλ' ἀτυχῶς ὁ κίνδυνος οὗτος δὲν παρήλεν εἰσὸς οἱ ὀριστικῶς, παρὰ τὴν καθολικὴν φρίκην τὴν ὁποίαν προκαλοῦσι τὰ ἀποκαλυπτόμενα σκάνδαλα. Διότι ἤρχισε σαφῶς καταβαλλομένη προσπάθεια παρὰ τῶν αὐτῶν παλαιοημερολογικῶν ὀργανωμένων συγκροτημάτων ἐπιρροίως τῶν εὐθυνῶν μόνον ἐπὶ τῆς «Μονῆς Κερατέας» καὶ διαχωρισμοῦ ἄλλης τινὸς μερίδος ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐλατηρίων ἐλαννομένης, ἀλλ' ἐπιδεικνυοῦσης σοβαροφάνειαν. Ἀλλὰ τὴν ταυτότητα ἐλατηρίων, σκοπῶν καὶ ἀνομολογῆτων ἐπιδιώξεων ἀποδεικνύει κάλλιον ἢ παντὸς ἄλλου ἢ ὑπ' ἀριθ. 13 ἐγκύκλιος τῆς ἐπιλεγομένης «Ἱερᾶς Συνόδου τῶν Γνησίων Ὀρθοδόξων» ὑπὸ ἡμερομ. 26/9 Μαΐου 1950 καὶ φέρουσα τὴν ὑπογραφὴν τοῦ καθηρημένου πρώην Φλωρίνης Χρυσοστόμου καὶ τῶν περὶ αὐτόν. Ἡ ἐγκύκλιος αὐτοῦ, κυκλοφορήσασα ὀλίγον μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ψευδεπισκόπου Ματθαίου Καρπαθάκη, καὶ ἀποσκοποῦσα τὴν ἀποκατάστασιν αὐτοῦ εἰς ὅλα

ΤΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἐπὶ τῶν Παλαιοημερολογικῶν. Ἀνακοινωθὲν τῆς Ἱ. Συνόδου.—Ε.Γ.Μ. Ἡ ἀνάμνησις τῆς πώσεως τοῦ Ἀδάμ.—Ἐπισκόπου Νύσσης Γερμανοῦ Πολυζωΐδου, Λυδία, ἡ «σεβομένη τὸν Θεόν».—Μητροπολ. πρώην Δήμων Βασιλείου, Αἰ κατὰ τὸ ἔτος 1845 ἀπόψεις τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας περὶ διοικήσεως αὐτῆς (β').—Βασ. Βέλλα, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὸ 1952.—Γερασ. Κονιδάρη, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Τὸ νόημα καὶ αἱ ἐπιταγαὶ τῶν θυμάτων.—Παρατηρήσεων Στήλη: Τὸ μάθημα. Διακρίσις σεμνύνεται. Ἐπιβαλλομένη προπαιδεία.—Χρονικά.—Βιβλιογραφία.

τὰ δικαιώματα καὶ τὰ περιοριστικὰ αὐτοῦ στοιχεῖα, ἀποτελεῖ τὸ πλέον ἐπαισχυντὸν σημεῖον τῆς ὅλης αὐτοῦ σταδιοδρομίας. Διότι δὲν περιορίζεται μόνον εἰς τὸ νὰ κηρύξῃ ὀλόκληρον τὴν Ἁγίαν ἡμῶν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν «Σχισματικὴν», καὶ νὰ ἀπαγορεύσῃ οἰανδήποτε κοινωνίαν, ἀλλὰ ἀποκηρύττει ἑαυτὸν καὶ τὰς ἀπὸ τοῦ 1937 ἐνεργείας τὸν πρὸς διαχωρισμὸν τῶν εὐθυνῶν τοῦ ἀπὸ τοῦς χοιροβοσκούς καὶ διακηρύττει:

«Ἄζρομεν —γράφει— τὰ ἐξ ὑπαιτιότητος ἡμῶν δημιουργηθέντα σκάνδαλα καὶ πρὸς τοῦτο ἀνακαλοῦμεν καὶ ἀποκηρύσσομεν πᾶν ὅ,τι ἀπὸ τοῦ ἔτους 1937 ἕως σήμερον ἐγράφη καὶ ἐλέχθη ὑφ' ἡμῶν διὰ κηρυγμάτων, διασαφίσεων δημοσιευμάτων καὶ ἐγκυκλίων κλπ.»

Ἐπειδὴ ὁμοῦς ἡ ἐκδηλωθεῖσα μετάνοια τοῦ αὐτοῦ δὲν ἔγινεν ἀποδεκτὴ καὶ ἡ κληρονομία διέφυγε, λόγῳ τῆς δι' εὐνοήτους λόγους ἀντιδράσεως τῶν περὶ τὴν Μαριὰμ, ἐπανέρχεται καὶ πάλιν εἰς τὴν ἀπὸ τοῦ 1937 πολιτικὴν τοῦ διαχωρισμοῦ τῶν εὐθυνῶν, καὶ ὑποδύμενος τὴν ἀλωπεκὴν ἐπικαλεῖται τὴν ἐλευθερίαν τῆς σκέψεως καὶ τῆς συνειδήσεως. Ἔχομεν δι' ἐλπιδος, ὅτι τὴν φορὰν ταύτην δὲν θὰ δυνηθῇ νὰ παραπλανήσῃ κανένα, καὶ οὕτω θὰ ὀλοκληρωθῇ ἡ ἐκρίζωσις τοῦ ζιζανίου τούτου, τὸ ὁποῖον δημιουργηθὲν ἐκ τοῦ μὴ ὄντος ἠπέλιψε νὰ διχάσῃ τὸ Ἔθνος ἡμῶν. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος δὲν θὰ πάυσῃ ἀγωνιζομένη δι' ὅλων τῶν εἰς τὴν διάθεσιν αὐτῆς μέσων, πρὸς διάσωσιν ἀλωβήτου τῆς παραδοθείσης Αὐτῇ ἱεράς παρακαταθήκης, ὡς μέχρι τοῦδε ἔπραξεν.

Ἡ ΑΝΑΜΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΠΤΩΣΕΩΣ ΤΟΥ ΑΔΑΜ

(Κυριακὴ τῆς Τυρινῆς)

Πλεῖσταὶ ἡμέραι τοῦ χριστιανικοῦ ἑορτολογίου εἶναι ἀφιερωμέναι εἰς τιμὴν καὶ μνήμην τῶν Προφητῶν καὶ τῶν λοιπῶν ἐπιφανῶν θρησκευτικῶν προσώπων τῆς Π. Διαθήκης, αἱ δὲ δύο πρὸ τῶν Χριστουγέννων Κυριακαὶ εἶναι ὀρισμέναι διὰ τὸν ὁμαδικὸν ἑορτασμόν: τῶν κατὰ σάρκα Προπατόρων τοῦ Κυρίου, ἡ πρώτη, καὶ ἀπάντων συλλήβδην τῶν ἀπὸ τοῦ Ἀδάμ μέχρι τῆς σαρκώσεως τοῦ Σωτῆρος εὐαρεστησάντων τῷ Θεῷ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν τῆς Π. Δ., ἡ δευτέρα. Πλουσιωτάτη, ἐπομένως, εἶναι καὶ ἡ ἐκκλη-

σιαστικὴ μας ἄσματογραφία, ἥτις ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν τούτων, ἀναφέρεται εἰς τὴν ἐξύμνησιν τῶν κατ' αὐτὰς μνημονευομένων ἱερῶν προσωπικοτήτων καὶ τῶν χαρακτηριστικωτέρων γεγονότων τοῦ βίου καὶ τῆς δράσεώς των, μέγα δὲ μέρος τῆς σχετικῆς πρὸς τὴν Π. Δ. ποιητικῆς ταύτης χριστιανικῆς παραγωγῆς διεσώθη εἰς τὰ ἐν χρήσει σήμερον ἔντυπα Μηναῖα καὶ ἀποτελεῖ τὸ ἄσματικὸν μέρος τῶν ἀκολουθιῶν τοῦ Ἑσπερινοῦ καὶ τοῦ Ὁρθρου τῶν ἀκινήτων τούτων ἑορτῶν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ μας μηνολογίου.

Ἐπὶ πλέον, εἶναι γνωστὸν, ὅτι καὶ ἐκ τῶν ἄσματικῶν ἀκολουθιῶν τῶν κινήτων ἑορτῶν τοῦ Τριωδίου τὸ μέγιστον μέρος τοῦ «Μεγάλου Κανόνος» τοῦ Ἱεροσολυμίτου Ἀνδρέου Κοῆτης, ὅστις ψάλλεται τμηματικῶς μὲν εἰς τὰ Ἀπόδειπνα τῶν τεσσάρων πρώτων ἡμερῶν τῆς «Καθαρᾶς» ἑβδομάδος (Α' τῶν Νηστειῶν), ὀλόκληρος δὲ τὸ ἑσπέρας τῆς Τετάρτης τῆς Ε' ἑβδομάδος τῶν Νηστειῶν, ἔχει ὡς θέμα τὴν ἐποικοδομητικὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν ἱστοριῶν τῆς Π. Δ. Καὶ τὸ ἑορτολογικὸν δὲ θέμα τῆς σήμερον Κυριακῆς, τῆς καλουμένης «τῆς Τυρινῆς» ἢ «τῆς Τυροφάγου», καθ' ἣν «ἀνάμνησιν ποιούμεθα τῆς ἀπὸ τοῦ Παραδείσου τῆς τρυφῆς ἐξορίας τοῦ Πρωτοπλάστου Ἀδάμ», εἶναι εἰλημμένα ἐκ τῆς Π. Δ. καὶ ὀλόκληρος σχεδὸν ἢ εἰς αὐτὴν ἀναφερομένη ἄσματογραφία τοῦ Τριωδίου, ἔχουσα ὡς ἀφορμὴν τὴν ἀγιογραφικὴν ὑπόθεσιν τοῦ ἑορτολογικοῦ τούτου θέματος, τὴν περιεχομένην ἐν τῷ τρίτῳ κεφαλαίῳ τῆς Γενέσεως, ἀποτελεῖ θρήνον διὰ τὴν ἔνεκα τῆς ἁμαρτίας ἀπολεσθεῖσαν εὐτυχίαν, ὡς ἐπιγραμματικώτατα λέγεται ἐν τῷ στίχῳ τοῦ Συναξαρίου:

Κόσμος γεννάρχαις πικρὰ συνθρηνησάτω,
Βρώσει γλυκεῖα συμπεσῶν πεπτωκόσι.

Τὸ κέντρον, τρόπον τινὰ καὶ τὴν βάσιν τῆς ὅλης θρηνητικῆς διὰ τὴν ἀπώλειαν τοῦ Παραδείσου ἄσματογραφίας ταύτης ἀποτελεῖ τὸ κατωτέρω τμήμα τοῦ σχετικοῦ ὕμνου τοῦ Ρώμανου, ὅπερ παραμένει εἰσέτι ἐν λειτουργικῇ χρήσει ὡς «ὁ Οἶκος» τῆς σημερινῆς ἀκολουθίας, τὸ πνεῦμα δέ, καὶ ἐκφράσεις ἀκόμη, ἐν πολλοῖς, τοῦ ὕμνου τούτου ἀπαντῶνται εἰς ὅλα σχεδὸν τὰ σχετικὰ ἄσματα τῆς ἡμέρας:

Ἐκάθισεν Ἀδάμ τότε
καὶ ἔκλαυσεν ἀπέναντι
τῆς τρυφῆς τοῦ Παραδείσου
καὶ ἔλεγεν·
Ἐλεῆμον, ἐλέησόν με
τὸν παραπεσόντα.

Ἰδὼν Ἀδάμ τὸν Ἄγγελον
ὀθήσαντα καὶ κλείσαντα
τὴν τοῦ Θεοῦ Κήπου θύραν
ἀνεστέναξε μέγα
καὶ ἔλεγεν·
Ἐλεῆμον, ἐλέησόν με
τὸν παραπεσόντα.

Συνάλλησον, Παράδεισε,
τῷ κτήτορι παρθεύσαντι
καὶ τῷ ἤχῳ σου τῶν φύλλων
ἰκέτευσον τὸν Πλάστην
μὴ κλείσῃ σε.
Ἐλεῆμον, ἐλέησόν με
τὸν παραπεσόντα.

Παράδεισε, πανάρετε,
πανάγιε, πανόλβιε,
ὁ δι' Ἀδὰμ πεφυτευμένος
καὶ διὰ τὴν Ἐδὴν κεκλεισμένος,
ἰκέτευσον Θεὸν
διὰ τὸν παραπεσόντα.
Ἐλεῆμον, ἐλέησόν με,
τὸν παραπεσόντα.

Ἄλλὰ δὲν λησμονοῦν οἱ χριστιανοὶ ποιηταί, ὅτι ἡ θεραπεία τῆς αἰτίας τοῦ θρήνου τούτου εἶναι ἤδη εἰς τὴν διάθεσιν τῶν εἰς Χριστὸν πιστευόντων καὶ ὁ θρήνος προσλαμβάνει οὕτω προσωπικὸν χαρακτήρα, διὰ τὰς ἀτομικὰς ἐκείνων ἀμαρτίας, προτρέπων εἰς τὴν μετάνοιαν καὶ τὴν ἐπιστροφὴν, τὴν ὁποίαν ἀποσκοπεῖ καὶ ἡ ἀπὸ τῆς αὔριον ἀρχομένη περίοδος τῶν πνευματικῶν ἀσκήσεων τῆς Ἀγ. καὶ Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς.

Ἐνδεικτικὰ τῆς τοιαύτης τοῦ χριστιανοῦ ἁματογράφου ἀντιλήψεως εἶναι, σὺν ἄλλοις, καὶ τὰ ἐπόμενα «Στιχηρὰ Προσόμοια» τοῦ Ἑσπερινοῦ:

Ὁ πλάστης μου Κύριος
χοῦν ἐκ τῆς γῆς προσλαβὼν με
ζωηρῶ φυσήματι
ψυχῶσας ἐξωσσε καὶ ἐτίμησεν
ἐπὶ γῆς ἀρχοντα
ὄρατῶν ἀπάντων
καὶ Ἀγγέλοις ὁμοδίαιτον.
Σατὰν δ' ὁ δόλιος,
ὄργανῳ τῷ ὄφει χρησάμενος,
τῇ βρώσει ἐδελέασε
καὶ Θεοῦ τῆς δόξης ἐχώρισε
καὶ τῷ κατωτάτῳ
θανάτῳ παραδέδωκεν εἰς γῆν.
Ἄλλ' ὡς Δεσπότης καὶ, εὐσπλαγχνος
πάλιν ἀνακάλεσαι.

Στολὴν θεοφάντων
ἀπεξεδύθη ὁ τάλας,
σοῦ τὸ θεῖον πρόσταγμα
παρακούσας, Κύριε
συμβουλία ἐχθροῦ
καὶ συκῆς φύλλα δὲ
καὶ τοὺς δερματίνους
νῦν χιτῶνας περιβέβλημαι
ἰδρώτι κέκρικαι
ἄρτον μοχθηρὸν κατισθίειν γάρ
ἀκάνθους καὶ τριβόλους δὲ
φέρειν μοι ἡ γῆ κεκατήραται.
Ἄλλ' ὁ ἐν ὑστέροις
τοῖς χρόνοις ἐκ Παρθένου σαρκωθεὶς,
ἀνακάλεσας εἰσάγαγε
πάλιν εἰς Παράδεισον.

Ὁλόκληρος δὲ ὁ ἐπ' ὀνόματι Χριστοφόρου τοῦ Πρωτασηκρήτου «Κανὼν» ἀποτελεῖ ἀτομικὸν θρήνον διὰ τὴν, ἐνεκα τῆς ἀμαρτίας, ἀπολεσθεῖσαν εὐτυχίαν καὶ ἀτομικὴν προτροπὴν πρὸς ἐπιστροφὴν μετὰ δεήσεως πρὸς τὸν πολυεὐσπλαγχνον Σωτῆρα, τοῦ ὁποίου ἡ θυσία ἀποτελεῖ τὴν μοναδικὴν παραμυθίαν τοῦ μετανουήσαντος. Τὰ ἐπόμενα δύο προτελευταῖα Τροπάρια τοῦ «Κανόνος» τούτου συγκεφαλαιοῦσιν, οὕτως εἰπεῖν, τὸ πνεῦμα καὶ τὸν χαρακτήρα τοῦ ὅλου ποιήματος:

Θρηνῶ, στενάξω
καὶ ἀποδύρομαι,
τὸ Χερουβὶμ φλογίνῃ
τῇ ρομφαίᾳ θεώμενος

ΛΥΔΙΑ, Η "ΣΕΒΟΜΕΝΗ ΤΟΝ ΘΕΟΝ,"

Εἰς τὰς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων (16, 12) περιγραφικώτατα ἀναγράφονται τὰ ἐξῆς:—«Ἐπεράσαμεν εἰς Φιλίππους καὶ διετρίβομεν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἡμέρας τινάς, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Σαββάτου ἐξήλθομεν ἔξω τῆς πόλεως πλησίον τοῦ ποταμοῦ, ὅπου ἐσυνειθίζετο νὰ γίνηται προσευχή, καὶ καθίσαντες ἐλαλοῦμεν πρὸς τὰς ἐκεῖ συνελθούσας γυναῖκας. Καὶ γυνὴ τις, Λυδία τὸ ὄνομα, πωλήτρια πορφύρας ἐκ πόλεως Θυατείρων, σεβομένη τὸν Θεόν, ἤκουε, τῆς ὁποίας ὁ Κύριος διήνοιξε τὴν καρδίαν διὰ νὰ προσέχη εἰς τὰ λαλούμενα ὑπὸ τοῦ Παύλου. Ἀφοῦ δὲ ἐδαπτίσθη αὐτὴ καὶ ἔοικος αὐτῆς, παρεκάλεσε λέγουσα: ἔάν με ἐκρίνατε ὅτι εἶμαι πιστὴ εἰς τὸν Κύριον, εἰσέλθετε εἰς τὸν οἶκόν μου καὶ μένατε» καὶ παρεβιάσατο ἡμᾶς».

Ἡ Λυδία εἶναι ἓνας ἀπὸ τοὺς ἐξοχωτέρους τύπους τῆς Καινῆς Διαθήκης, παρ' ὅλον ὅτι ἦτο γυνὴ ἐμπορευομένη. Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, εἶχε μείνει χήρα.

τῆς Ἐδὴν τὴν εἴσοδον
φυλάττειν ταχθὲν
πᾶσι ταῖς παραβάταις,
οἴμοι! ἀπόσιτον
εἰμὴ σὺ ἀκόλυτον, Σωτῆρ,
ταύτην ποιήσεις μοι.

Θαυρῶ τῷ πλήθει
τῷ τοῦ ἐλέους σου,
Χριστέ Σωτῆρ, καὶ θεὸς
ἐκ πλευρᾶς σου τῷ Αἵματι
δι' οὗ καθηγήσασ
τὴν φύσιν βροτῶν,
ἤνοιξας δὲ τὰς πύλας
τοῖς σοῖς λατρεύουσι
τὰς τοῦ Παραδείσου, Ἀγαθέ,
τὰς πρὶν κλεισθεῖσας Ἀδὰμ.

Διὰ τοῦτο καὶ ἀπὸ τῆς προαίας τῆς ἡμέρας ταύτης ἀρχονται ψαλλόμενα τὰ μετὰ τὸ Ἑωθινὸν Ἐθαγγέλια κατανυκτικώτατα «Τῆς μετανοίας ἀνοιξόν μοι πύλας...» καὶ «Τὰ πλήθη τῶν πεπραγμένων μοι δεινῶν...», τὰ ὁποῖα θὰ συνεχισθῶσι καὶ καθ' ὅλας τὰς ἐπομένας Κυριακὰς τῆς Μεγ. Τεσσαρακοστῆς. Πράγματι δὲ δὲν ἦτο δυνατόν νὰ εὐρεθῆ καταλληλοτέρα διὰ τὴν περίοδον τῆς μετανοίας εἰσαγωγή ἀπὸ τὴν πικροτάτην ἀνάμνησιν τῆς πρώτης εἰς τὸν κόσμον εἰσόδου τῆς ἀμαρτίας καὶ τῶν ὀλεθρίων αὐτῆς συνεπειῶν, εἰς τὴν ὁποίαν πᾶς ἁμαρτωλὸς δύναται νὰ κατοπτρίζεται καὶ νὰ βλέπῃ τὸν ἴδιον τὸν ἑαυτὸν του καὶ τὴν ἀνάγκην τῆς διορθώσεώς του, πρὸς τὴν ὁποίαν προσκαλεῖ ὁ Σωτῆρ, οὕτινος ὁ Σταυρὸς καὶ ἡ Ἀνάστασις θ' ἀποτελέσουν τὸ τέρμα τοῦ πνευματικοῦ ἀγῶνος τῆς Μεγ. Τεσσαρακοστῆς.

Τὸ μόνον λυπηρὸν ἐν προκειμένῳ εἶναι, ὅτι ἡ εὐκαιρία τοῦ εορτασμοῦ τούτου δὲν χρησιμοποιεῖται ἀπὸ τὸν Ἀμβωνα, παρὰ τὸν πλοῦτον τῶν θεμάτων, τὰ ὁποῖα δύναται νὰ δώσῃ ἡ ὅλη ὑπόθεσις καὶ τὰ σχετικὰ πρὸς αὐτὴν ἀγιογραφικὰ καὶ ὑμολογικὰ μας κείμενα.

E.G.M.

Δέν ήτο μόνον πλουσία, ἀλλά καί τολμηρά. Αἱ ἐπιτυχίαι τῆς εἰς τὸ ἐμπόριον δέν τὴν εἶχον ζαλίσει· παρέμεινε εὐλαθῆς καὶ θρησκευτικῆ. Ἦτο «σεβομένη τὸν Θεόν». Ἡ σύγχρονος ἐργαζομένη κυρία δέν κρατεῖ πάντοτε τὴν πίστιν. Τὴν ἐλευθερίαν, τὴν ὁποῖαν ἀπολαμβάνει σήμερον, τὴν ἐξαγοράζει μὲ πολλοὺς κινδύνους. Ὑπόκειται εἰς πολλοὺς πειρασμούς, τοὺς ὁποῖους ἢ προμητέρα καὶ ἢ μητέρα τῆς οὔτε κἀν ἐγνώριζον ἴσως ἄλλοτε. Πολλαὶ γυναῖκες σήμερον ὄχι μόνον ἐργάζονται ἐπιτυχῶς ὅπως οἱ ἄνδρες, ἀλλά καὶ ἀμαρτάνουν κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον ὅπως καὶ οἱ ἄνδρες. Προχθὲς εἰς ἓν ποτοπωλεῖον εἶδα πέντε ἄνδρας καὶ τέσσαρας κυρίας.

Πῶς συνέβη νὰ γίνῃ χριστιανὴ ἡ Λυδία; Διότι ἐνῶ ήτο «σεβομένη τὸν Θεόν» δέν εἶχεν ἀκόμη γνώσιν τοῦ Χριστοῦ. Ἦτο ἀκόλουθος τῆς θρησκείας τῆς Ἰουδαϊκῆς. Δέν ὑπῆρχεν οὔτε ἓνας χριστιανὸς εἰς τὴν πόλιν τῶν Φιλιππῶν. Ἄλλ' ὀλίγον μακρὰν ἀπὸ τὴν πόλιν αὐτὴν ὑπῆρχεν ἓνας τόπος προσευχῆς καὶ ἡ Λυδία, θρησκευτικώτατα ἐπωφεληθεῖσα τὴν εὐκαιρίαν, ἐπῆγεν εἰς αὐτόν. Δέν εἶχεν ἐνδιαφέρον διὰ τὸ ἐμπόριον μόνον, ἀλλὰ ἐδείκνυε ζῆλον καὶ διὰ τὰ θρησκευτικὰ τῆς κατὰ τὴν πόλιν. Δέν ἐγνώριζε βέβαια ὅτι κατὰ τὴν πρώτην ἐκείνην θὰ ἐλάμβανε χώραν ἐν γεγονόσ, τὸ ὁποῖον θὰ συνέδεε τὸ ὄνομά τῆς μὲ τὴν Ἱστορίαν.

Τὸ πρῶτον βῆμα εἰς τὴν ἐξεύρεσιν τοῦ Χριστοῦ ὑπὸ τῆς Λυδίας ήτο ἡ πιστότης τῆς εἰς τὸ Φῶς, τὸ ὁποῖον εἶχεν ἤδη μέσα τῆς τὸ δεύτερον βῆμα ἦλθε διὰ μέσου τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ἀπ. Παύλου. Ὁ Θεὸς στέλλει τὸ διάγγελμά Του διὰ μέσου ἀνθρωπίνων χειλέων. Διὰ τὸ μέγα αὐτὸ ἔργον μεταχειρίζεται ἀνθρώπους κάθε τύπου. Μεταχειρίζεται μορφωμένους καὶ μεταχειρίζεται καὶ ἀμορφώτους· μεταχειρίζεται μικροὺς καὶ μεταχειρίζεται καὶ μεγάλους· μεταχειρίζεται ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι εἶναι ἔτοιμοι καὶ πρόθυμοι νὰ ὑπακούσουν.

Ὁ Ἀπ. Παῦλος ήτο τοιοῦτος. Ἐπῆγεν εἰς τοὺς Φιλιππούς διὰ νὰ βοηθήσῃ καὶ νὰ χρησιμοποιηθῆ ὡς ὄργανον τοῦ Θεοῦ. Ἐνας ἀνθρωπος τῆς Μακεδονίας ἐζητοῦσε βοήθειαν· ἐπῆγε· δέν εὐρήκε ὅμως τὸν ἀνθρώπον ἐκεῖνον εἰς τὴν πόλιν· ὡς ἐκ τούτου ἐπῆγεν εἰς τὸν τόπον τῆς προσευχῆς διὰ νὰ τὸν εὕρῃ ἐκεῖ. Διὰ τὴν ἡ Λυδία εἶχεν ὑπάγει εἰς τὸν τόπον τῆς προσευχῆς; Ἐζητοῦσε προφανῶς βοήθειαν. Διὰ τὴν ἔξ ἄλλου ὁ Παῦλος ἐπῆγεν εἰς τὸν τόπον τῆς προσευχῆς; Ἐζητοῦσε προφανῶς νὰ δώσῃ βοήθειαν.

Ἐὰν ὁ Ἀπ. Παῦλος ἐβλεπε μὲ τὰ μάτια του τὰ σαρκικά, θὰ ἀπεγοητεύετο τελείως μὲ τὸν ἀριθμὸν τῶν προσώπων πὸ ἐπερίμενον αὐτὸν εἰς τὴν συγκέντρωσιν ἐκείνην. Δέν ήτο πολυπληθὲς ἀκροατήριον. Ἦσαν 5 ἢ 6 μόνον γυναῖκες. Δέν ὑπῆρχεν οὔτε ἓνας ἄνδρας. Εἶχον ὑπάγει ὅλοι εἰς τὰς ἐργασίας των ἢ τὴν πάλην ἢ κάπου ἄλλου. Δέν εἶχον οὔτε τὸ ἐλάχιστον ἐνδιαφέρον διὰ τὴν ἐξαιρετικὴν ἐκείνην συγκέντρωσιν.

Τί ἔκαμεν ὅμως ὁ Παῦλος ἐπὶ τῆ παρουσίας τοῦ ὀλιγοπληθοῦς ἐκείνου ἀκροατηρίου; Θὰ ἐνόμιζε κανεὶς πῶς θὰ ἔλεγεν: «Εἶμαι πολὺ ἀπησχολημένος

ὀργανῶν Ἐκκλησίας καὶ δέν θὰ ἤθελα νὰ σπαταλήσω τὸν καιρὸν μου ἐδῶ διὰ 5 ἢ 6 πρόσωπα. Πηγαίνω ἐκεῖ, ὅπου εἶναι πολλοί». Ἄλλ' ὁ Παῦλος ἐπωφελήθη ἀκόμη καὶ τὴν φαινομενικῶς μικρὰν εὐκαιρίαν. Δέν ἤθελε νὰ ἐκφωνήσῃ ἓνα λόγον διὰ νὰ θαυμασθῆ, διὰ νὰ χειροκροτηθῆ, ὅπως συμβαίνει σήμερον. Ἐζητοῦσεν εὐκαιρίαν διὰ νὰ βοηθήσῃ. Ἐκάθησε λοιπὸν μεταξὺ τῶν κυριῶν ἐκείνων καὶ ὠμίλησεν. ὠμίλησε πρόσωπον πρὸς πρόσωπον διὰ πράγματα πὸ εἶναι βασικά εἰς τὴν ζωὴν.

Μεταξὺ τῶν κυριῶν πὸ ἤκουον ήτο καὶ ἡ Λυδία, ἡ θαυμασία ἐκείνη γυνή, ἡ ὁποία ἤκουε μὲ ιδιαίτερον ἐνδιαφέρον· καὶ ὠμιλοῦσεν ὁ Ἀπ. Παῦλος· ἐν θαυμασίῳ γεγονόσ εἶχε σημειωθῆ. Ἦτο τὸ μεγαλύτερον γεγονός, τὸ ὁποῖον ἐλαβέ ποτε χώραν ἐν Μακεδονία. Ὁ Μ. Ἀλέξανδρος πρὸ ἐτῶν πολὺ ὀλίγα εἶχεν ἐπιτύχει ἐν σχέσει μὲ τὸ τί ἐπέτυχεν ὁ Ἀπ. Παῦλος μὲ τὴν ὀμίλιαν του ἐκείνην. Διότι ὁ Κύριος εἶχεν ἀνοίξει τῆς Λυδίας τὴν καρδίαν καὶ ἐπίστευσε. Καὶ αὐτὸ ήτο ἡ ἀπαρχὴ τοῦ ἐκχριστιανισμοῦ τῆς Εὐρώπης.

Ἄς προσέξωμεν τώρα εἰς τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ προσηλυτισμοῦ αὐτοῦ.

Ἡ Λυδία μετέφερον εἰς τὸν Χριστὸν ὅλον τὸν ἐνθουσιασμόν τῆς, ὅλον τὸν ζῆλόν τῆς, ὅλην τὴν εὐφυΐαν τῆς· ἔφερον ὅλο τὸ σπιτικό τῆς εἰς τὸν Χριστὸν καὶ ὅλους τοὺς ὑπαλλήλους τῆς καὶ τὰ παιδιὰ τῆς (ἐὰν εἶχε). Ἦρχισε νὰ κηρύττῃ τὸ Εὐαγγέλιον εἰς ὅλους τοὺς συνδεδεμένους μὲ αὐτὴν καὶ μὲ τὴν ἐργασίαν τῆς. Μετέτρεψε τὸ σπίτι τῆς σχεδὸν εἰς Ναόν. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην δέν ὑπῆρχε ναὸς εἰς τοὺς Φιλιππούς καὶ ἡ Λυδία ἤνοιξε τὸ σπίτι τῆς ὡς τόπον λατρείας. Προφανῶς ήτο σπίτι μὲ πολλὰ δωμάτια καὶ μὲ τοιοῦτο μεγάλο οἶκημα θὰ ἤμποροῦσε νὰ διαπρέψῃ εἰς τὴν ἀριστοκρατίαν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Ἄλλὰ προὔτιμησε νὰ τὸ ἀφιερῶσῃ μαζὺ μὲ τὰ ἄλλα ἀγαθὰ τῆς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Χριστοῦ. Ἦνοιξε τὸ σπίτι τῆς διὰ νὰ δώσῃ φιλοξενίαν εἰς τὸν Παῦλον καὶ εἰς τοὺς συνεργάτας του Λουκᾶν, Τιμόθεον καὶ Σίλαν. Ποτὲ ἴσως κανεὶς δέν ήτο τόσο ἀνεξάρτητος ὅσον ὁ Παῦλος· τὸ ἐθεωροῦσε ζήτημα συνειδήσεως νὰ πληρῶνθαι τὸ ἐξοδὰ του. Ἄλλ' ἡ Λυδία εἶχεν ἀποφασίσει νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὸ ἔργον τοῦ Χριστοῦ· «ἐβίασε» τοὺς ἁγίους ἐκείνους ἄνδρας νὰ κάμουν τὸ σπίτι τῆς ὡς σπίτι των. Ὡς ἐκ τούτου ὁ Παῦλος καὶ οἱ συνεργάται του εὐρήκαν φιλοξενίαν εἰς τὸ σπίτι τῆς καὶ ἔγιναν ἐλευθερώτεροι διὰ νὰ συνεχίσουν ἀπερίσπαστοι τὸ ἔργον τοῦ Χριστοῦ.

Ἡ Ἐκκλησία, ἡ ὁποία εἰργάζετο εἰς τὸ σπίτι τῆς Λυδίας, ἔγινε μία ἀπὸ τὰς πλέον ἐξυπηρετικὰς Ἐκκλησίας, τὰς ὁποίας ἴδρυσέ ποτε ὁ Παῦλος. Καμμία ἴσως Ἐκκλησία δέν εἶχε περισσότερο ἱεραποστολικὸν πνεῦμα ἀπὸ αὐτήν. Ἦτο Αὐτή, ἡ ὁποία ἐβοήθησε κατ' ἐπανάληψιν τὸν Παῦλον, ὅτε ήτο εἰς Θεσσαλονίκη. Ἦτο Αὐτή ἡ Ἐκκλησία, ἡ ὁποία τὸν ἐνεθουμείτο τόσο θετικῶς, ὅταν ήτο αἰχμάλωτος εἰς τὴν Ρώμην. Καὶ τὸ κινεῖν πνεῦμα εἰς ὅλα αὐτὰ δέν ήτο κανεὶς ἄλλος παρὰ ἡ Λυδία.

Ὅπως εἶπομεν, ἡ Λυδία ήτο ἡ πρώτη χριστιανὴ προσήλυτος ἐν Εὐρώπῃ. Ὅτι δήποτε ὁ Χριστιανισ-

ΑΙ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1845 ΑΠΟΦΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΙΚΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΠΕΡΙ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΑΥΤΗΣ

Β'.

«Περὶ τῶν, ἐν τῷ Βασιλείῳ, Ἐπισκοπῶν καὶ περὶ τῶν Ἐπισκόπων, πρὸς δὲ καὶ περὶ τῶν μέσων τῶν ἀπαιτούμενων εἰς τὴν συντήρησιν τῶν Ἐπισκόπων».

Τμῆμα πρῶτον.

Περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν Ἐπισκοπῶν καὶ περὶ τῆς διατηρήσεως αὐτῶν.

Ἄρθρον Α'.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ Ἐπισκοπῶν, ἀκρουμένης τῆς μέχει τοῦδε ὑπαρχούσης διαιρέσεως αὐτῶν, προσδιορίζεται εἰς εἴκοσι καὶ δύο.

Ἄρθρον Β'.

Αἱ ἐν τῷ Βασιλείῳ ἐπισκοπαὶ εἶναι αἱ ἑξῆς.

1) Ἡ Ἐπισκοπὴ Κορίνθου, 2) Ναυπλίας, 3) Π. Πατρῶν, 4) Καλαβούτων, 5) Μεσσηνίας, 6) Γριφυλίας, 7) Μεγαλοπόλεως, 8) Τριπόλεως, 9) Λακεδαιμόνος, 10) Γυθείου, 11) Οἰτύλου, 12) Ναυπάκτου καὶ Μεσολογγίου, 13) Καλλιδρόμης, 14) Ἀμφίσης, 15) Λαμίας, 16) Ἀθηνῶν, 17) Θηβῶν, 18) Εὐβοίας, 19) Σκοπέλου, 20) Σύρου καὶ Ἄνδρου, 21) Παροναξίας, 22) Θήρας.

Τὰ δὲ ὄρια ἐκάστης τούτων θέλουσιν ὀρισθῆναι δι' ἰδιαίτερου διατάγματος τῆς Κυβερνήσεως, τὰ ὅποια, ἀπαξ ὀρισθέντα μένουσιν ἀμετακίνητα.

Ἄρθρον Γ'.

Ἐκάστη ἐπισκοπὴ ἔχει ἴδιον ἐπίσκοπον, καθιστάμενον μὲν κατὰ τοὺς ἱεροὺς κανόνας τῆς Ἐκκλησίας, ἐπικυρούμενον δὲ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως.

Οὐδέμια δὲ ἐπισκοπή, χηρεύουσα, δύναται νὰ

σμός εἶχε κάμει εἰς τὴν Εὐρώπην, εἶχε τὴν γένεσιν τοῦ ἐδῶ. Αὐτὴ εἶναι ἡ πηγὴ τοῦ ποταμοῦ, τοῦ ποταμοῦ, ὁ ὁποῖος ἔκτοτε ἐξηπλώθη εἰς ὅλην τὴν Εὐρώπην. Ἐξηπλώθη ὡσαύτως καὶ εἰς ὅλην τὴν Ἀμερικήν, Βόρειον καὶ Νότιον καθὼς καὶ εἰς τὴν Αὐστραλίαν.

Ἀπὸ τὸ γεγονός αὐτὸ ἄς μάθωμεν νὰ μὴ περιφρονῶμεν τὴν ἡμέραν τῶν μικρῶν πραγμάτων· τὸ μικρὸν μάθημα, τὸ ὁποῖον διδάσκομεν εἰς τὰ μικρὰ παιδιὰ, θὰ σημάνη ἴσως τὴν αὐγὴν μιᾶς νέας ἡμέρας. Τὸ μικρὸν ἔργον, τὸ ὁποῖον κάμνομεν, ὁ μικρὸς καλὸς σπόρος, τὸν ὁποῖον ρίπτομεν σήμερον, θὰ καρποφορήσῃ ἀσφαλῶς κάποτε. «Πάρε, παιδί μου», εἶπε ἕνας πατέρας, «αὐτὸ τὸ φρούτο, κόψε το εἰς δύο καὶ εἰπέ μου τί βλέπεις». — «Βλέπω κάποιον πολὺ μικρὸ κουκούτσι», εἶπε τὸ παιδί. — «Σπάσε το καὶ εἰπέ μου τί θὰ ἴδῃς» εἶπε ἄλλιν ὁ πατέρας. — «Δὲν βλέπω τίποτε», εἶπε τὸ παιδί, ἀφοῦ ἔσπασε τὸ κουκούτσι καὶ τὸ ἐκοίταξε προσεκτικὰ. — «Καὶ ἔμως, παιδί μου, ἐκεῖ ποὺ δὲν βλέπεις τίποτε ὑπάρχει ἓν μέγαλον δένδρον», ἐπρόσθεσεν ὁ σοφὸς πατέρας.

ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΠΟΛΥΖΩΓΙΔΗΣ

Ἐπίσκοπος Νύσσης

μένῃ πλείοτερον τοῦ ὑπὸ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κανόνων διωρισμένου χρόνου.

Ἄρθρον Δ'.

Ἐπίσκοπος μετατίθεται εἰς μόνον χηρεύουσαν ἐπισκοπὴν, καὶ εἰς μόνας τὰς ὑπὸ τῶν ἱερῶν κανόνων προσδιορισμένας περιπτώσεις, καὶ ἀποβάλλεται τῆς ἐπισκοπῆς ἐπὶ μόνῳ ἀποδεδειγμένῳ ἐγκλήματι, ἐπάγοντι καθαίρεσιν.

Ἄρθρον Ε'.

Ἐὰν ὁ μέλλον χειροτονεῖσθαι ἐπίσκοπος ἢ προσβύτερος ἢ διάκονος κατηγορηθῆ ὡς ἀνάξιος, τῆς χειροτονίας αὐτοῦ ἀναβληθεῖσης, γίνεται ἀμέσως ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς ἀκριβῆς ἔρευνα, παρόντος ἢ ἀπόντος τοῦ κατηγοροῦ, ἐντὸς τριῶν μηνῶν· καὶ εἰ μὲν ἀποδειχθῆ ἐν τῷ διαστήματι τούτῳ ὑπαίτιος τῆς κατηγορίας κατὰ νόμους ἢ κατὰ κανόνας, δὲν χειροτονεῖται, εἰ δὲ ἀνεύθυνος, χειροτονεῖται· ὁ δὲ κατηγορῶν, εἰ μὲν εἶναι κληρικὸς καθαίρεται ὡς συκοφάντης, εἰ δὲ λαϊκός, τιμωρεῖται κατὰ τοὺς πολιτικοὺς νόμους.

Τμῆμα δεύτερον

Περὶ τῶν Ἐπισκόπων καὶ τῶν ὑπ' αὐτοὺς κληρικῶν.

Ἄρθρον ΣΤ'.

Ἀπαντες οἱ ἐν τῷ Βασιλείῳ Ἐπίσκοποι, ὡς διατελοῦντες ὑπὸ τὴν ὑπερτάτην ἐφορείαν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἀναφέρονται πρὸ πάσης ὑποθέσεως, ἀναγομένης εἰς τὰ πνευματικὰ αὐτῶν καθήκοντα πρὸς αὐτὴν, καὶ παρ' αὐτῆς δέχονται διαταγὰς.

Ἄρθρον Ζ'.

Ὅσοι τῶν Ἐπισκόπων ἔφερον μέχρι τοῦδε τὸν τίτλον τοῦ Μητροπολίτου θέλουσιν τὸν διατηρήσει καὶ εἰς τὸ ἑξῆς.

Ἄρθρον Η'.

Ὁ Ἐπίσκοπος ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ ἐπισκοπῇ ἐνεργεῖ τὰ ὑπὸ τῶν ἱερῶν κανόνων καὶ ἐκκλησιαστικῶν διατάξεων ἐπιτρεπόμενα εἰς αὐτόν· ἐπαγρυπνεῖ εἰς τὴν ἀκριβῆ διατήρησιν τῶν θείων δογμάτων, τῶν ἱερῶν παραδόσεων καὶ ἐθίμων τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας· ἐπιτηρεῖ τὸν ὑπ' αὐτόν κλῆρον κατὰ τε τὸ πολίτευμα, τὴν ἀκριβῆ ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων αὐτοῦ, τὴν κατάστασιν τῶν μοναστικῶν καταστημάτων καὶ τὴν κατὰ τοὺς μοναστικούς ὄρους διαγωγὴν τῶν ἐν αὐτοῖς μοναχῶν καὶ φροντίζει περὶ τῆς ἐσωτερικῆς εὐπρεπείας καὶ διακοσμῆσεως τῶν ἱερῶν καῶν.

Περὶ πάσης δὲ πράξεως αὐτοῦ, ἀντιβαίνουσας εἰς τὰς ἐκκλησιαστικὰς διατάξεις, καθιστάμενος ὑπεύθυνος δίδει λόγον ἐνώπιον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἄρθρον Θ'.

Ὁ κλῆρος πάσης ἐπισκοπῆς τελεῖ κατὰ τὰ πνευματικὰ ὑπὸ τὸν ἴδιον αὐτοῦ ἐπίσκοπον, ὁ ὁποῖος ἐπιβάλλει πειθαρχικὴν ποινὴν εἰς τὸν ὅστις ἐκ τῶν ὑπ' αὐτόν κληρικῶν περιπέση ἀποδεδειγμένως εἰς μοναχικὸν ἀμάρτημα, ὡς πρὸς τὰ χρέη τοῦ ἐπαγγελλομένου του, καὶ παρεκτραπῆ τῶν καθηκόντων του ὡς ἑξῆς:

α) Ἐπίπληξιν.

β) Ἀρχίαν πάσης ἱεροπραξίας διὰ προηγουμένης δίκης καὶ ἐγγράφου αἰτιολογημένης ἀποφάσεως, μετὰ καὶ στερήσεως τῶν ἀπὸ τῆς ἐφημερίας τοῦ τιμωρομένου λαμβανομένων δικαιωμάτων.

Ὁ δὲ κληρικὸς νομίζων ἑαυτὸν ἀδικούμενον διὰ τὴν τοιαύτην αὐτῷ ἐπιβληθεῖσαν ποινὴν ἀναφέρεται εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον.

Ἐν τῇ περιπτώσει δέ, καθ' ἣν κληρικός τις, παρεκτραπείς ἀποδεδειγμένως τῶν καθηκόντων του, ἀπαιτεῖται νὰ περιορισθῇ ἐντὸς διατηρουμένου μοναστηρίου καὶ νὰ μετατοπισθῇ καὶ ὑποπέσῃ εἰς ἐγκλημα, ἐπάγον καθαιρέσιν τῆς Ἱερωσύνης, τότε ὁ ἐπίσκοπος ἀναφέρεται εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον αἰτιολογημένως, εἰς ἣν ἀνήκει ἡ περὶ τούτων ἀπόφασις.

Τμῆμα τρίτον

Περὶ τῶν ἐπισκοπικῶν δικαιωμάτων.

Ἄρθρον Γ'.

Οἱ Ἐπίσκοποι λαμβάνουσιν, ἀντὶ τῶν μέχρι τοῦδε λεγομένων κανονικῶν αὐτῶν δικαιωμάτων, καταργουμένων ἤδη, ὡς κύριον εἰσόδημα ἐκ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου μηνιαίαν ἢ ἐτήσιον χρηματικὴν χορηγίαν, ὁρισθησομένην ὁριστικῶς δι' ἰδιαίτερου Διατάγματος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρον ΙΑ'.

Τὰ μέχρι τοῦδε εἰς τοὺς Ἐπισκόπους παρὰ τῶν ἐφημερίων διδόμενα ἐτησίως λεγόμενα ἐμβατοίκια καὶ φιλότιμα, καταργοῦνται.

Ἄρθρον ΙΒ'.

Οἱ Ἐπίσκοποι λαμβάνουσιν, ὡς καὶ μέχρι τοῦδε, τὰ τυχηρὰ αὐτῶν δικαιώματα, τὰ προερχόμενα ἀπὸ πᾶσαν γινομένην ὑπ' αὐτῶν ἰδιαίτερον ἱεροπραξίαν.

Ἄρθρον ΙΓ'.

Παρεκτὸς τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ὁρισθέντων, οἱ ἐπίσκοποι λαμβάνουσι προσέτι.

α) Διὰ πᾶσαν ἀδειαν γάμου ἄνευ διαστολῆς δραχμὰς 5.

β) Διὰ πᾶσαν ἐκδοσὶν διαζυγίου δραχ. 5.

γ) Διὰ πᾶσαν ἐκδοσὶν ἀορίστως καὶ ἀωνύμου ἐπιτιμίου δραχ. 6.

Ἄρθρον ΙΔ'.

Πᾶς ἐπίσκοπος ὀφείλει νὰ περιέρχεται, τοῦλάχιστον ἀπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ, τὴν ἐπισκοπὴν του, πρὸς πνευματικὴν ἐπίσκεψιν, στηριγμὸν καὶ διδασκαλίαν τοῦ ποιμνίου του, πρὸς ἐπιτήρησιν τοῦ ὑπ' αὐτὸν κλήρου καὶ πρὸς ἐποπτεῖαν τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς ἑαυτοῦ ἐπισκοπῆς ὑπαρχόντων ἱερῶν καταστημάτων.

Ἄρθρον ΙΕ'.

Ἐκάστη κοινότης πόλεως, κωμοπόλεως καὶ χωρίου ὀφείλει νὰ προμηθεύῃ τὰ ἀναγκαῖα φορτηγὰ ζῶα διὰ τε τὸν ἐπίσκοπον περιοδεύοντα καὶ διὰ τοὺς θεράποντας αὐτοῦ καὶ τὸ ἀναγκαῖον κατάλυμα.

Ἄρθρον ΙΣΤ'.

Ὁ Ἐπίσκοπος διορίζει εἰς τὰς χηρεύουσας ἐνοριακὰς ἐκκλησίας τοὺς πρεσβυτέρους καὶ διακόνους ἐκ τῶν ὑποψηφίων τῶν προβαλλομένων ὑπὸ τῶν ἐνοριτῶν, καὶ ὑπ' αὐτοῦ κριθέντων ὡς ἀξίων τοῦ θεοῦ, τῆς Ἱερωσύνης, χαρίσματος, κατὰ τὰ ὁρι-

σμένα ἰδίως ἐν τῷ περὶ ἐνοριακῶν ἐκκλησιῶν κ.τ.λ. νόμῳ.

Ἄρθρον ΙΖ'.

Ὁ Ἐπίσκοπος διορίζει ἐκ τῶν ἱκανωτέρων τῆς ἐπισκοπῆς του πρεσβυτέρων καὶ διακόνων τοὺς ἐκκλησιαστικὸς ἀξιωματικὸς τῆς ἐπισκοπῆς του, οἵτινες συγκροτοῦσι τὸ ἐπισκοπικὸν συμβούλιον, καὶ εἰς ἕκαστον αὐτῶν προσδιορίζει τὰ καθήκοντα καὶ διευθύνει δι' αὐτῶν τὰς πνευματικὰς ὑποθέσεις τῆς ἐπισκοπῆς του, καὶ ἐκ τῶν ἐπὶ παιδείᾳ συνέσει καὶ ἀρετῇ δεδοκιμασμένων κληρικῶν διορίζει τοὺς ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς Ἐπισκοπῆς του ἀναγκαίους διὰ τὸ κήρυγμα τοῦ θεοῦ λόγου, ἱεροκήρυκας.

Ἄρθρον ΙΗ'.

Ὁ Ἐπίσκοπος διορίζει ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς ἐπισκοπῆς του τοὺς ἀναγκαίους ἐπιτρόπους ἐκ τῶν κληρικῶν, ἐκτελοῦντας ἐν ὀνόματι αὐτοῦ ὅσα ἠθέλεν ἀναθέσει εἰς αὐτούς.

Ἄρθρον ΙΘ'.

Ὁ Ἐπίσκοπος, καὶ ἐν ἀπουσίᾳ αὐτοῦ, ὁ ἐπίτροπος αὐτοῦ, ἐκδίδει τὰς ἀδείας περὶ διαβατηρίων τῶν κληρικῶν ἐν περιπτώσει προσκαίρου ἀποδημίας τούτων δι' εὐλόγους αἰτίας· χωρὶς δὲ τῆς εἰδήσεως τοῦ ἐπισκόπου οὔτε ἐξέρχεται τῆς ἐπισκοπῆς κανεὶς τῶν ὑπ' αὐτόν, κληρικῶν, οὔτε διαμένει εἰς αὐτὴν κανεὶς ἐκ τῶν κληρικῶν, τῶν τελούντων ὑπὸ ἑτερον ἐπίσκοπον.

Ὅταν δὲ ἡ ἀδεια ζητεῖται διὰ τὸ ἐξωτερικόν, καὶ ὑπὲρ τὸν μῆνα, τότε ἡ ἐκδοσις τοιαύτης ἀδείας γινομένη ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἐπισκόπου, πρέπει νὰ στηρίζεται εἰς ῥητὴν τῆς Πολιτικῆς ἀρχῆς ἐγκρισιν, κατὰ τὰς περὶ τούτων ὑπαρχούσας εἰδικὰς διατάξεις.

Ἄρθρον Κ'.

Ἐν περιπτώσει ἀποβιώσεώς τινος τῶν ἐπισκόπων οἱ ἀξιωματικοὶ τῆς ἐπισκοπῆς φροντίζουν περὶ τῆς διατηρήσεως καὶ τῆς ἐξασφαλίσεως τῶν ἀρχείων καὶ ἄλλων πραγμάτων, ὅσα ἰδίως ἀνήκουσιν εἰς αὐτὴν, μέχρις οὗ διορισθῇ ὁ διάδοχος τοῦ ἐπισκόπου, πρὸς τὸν ὁποῖον ὀφείλουν νὰ τὰ παραδώσωσιν.

Ἄρθρον ΚΑ'.

Ἐὰν ἐπίσκοπος ἔνεκεν φυσικῆς τινος ἐπελθούσης αὐτῷ ἐλλείψεως κατασταθεὶς ὅλως ἀνίκανος πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων του παραιτηθῇ, τότε μόνον ἀντικαθίσταται ἕτερος κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ Γ' τοῦ παρόντος νόμου ὁρισμένα· αὐτὸς δὲ περιθάλλεται προσηκόντως ἐκ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου.

Ἄρθρον ΚΒ'.

Ἡ Κυβέρνησις θέλει ὀνομάσει ἀπὸ τοῦδε ἀπαξ διὰ παντὸς ἐκ τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ Ἐπισκοπῶν τὰς προσηκούσας Ἀρχιεπισκοπὰς καὶ Μητροπόλεις.

Τὰ μέλη τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐπιτροπῆς

Ὁ Κυνουρίας Διονύσιος	Ὁ Ἀρχιμαν. Μ. Ἀποστολίδης
Ὁ Κυκλάδων Δανιὴλ	Ὁ Νεόφυτος Δούκας
Ὁ Εὐβοίας Νεόφυτος	Ὁ Νεόφυτος Βάμβας
Ὁ Πρῶτην Ἡλείας Ἰωνᾶς	Ὁ Θεοφάνης Σιατιστεὺς

Κατὰ μῆνα Μάρτιου τοῦ 1845

Ἐν Ἀθήναις·

† Ὁ πρ. Λήμνου ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Η ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 1952

Τὸ διαρρεῦσαν ἔτος ὑπῆρξε διὰ τὴν Ἀποστολικὴν Διακονίαν δυσχερέστατον, πλήρες προβλημάτων παντοίας φύσεως, τὰ ὁποῖα ἔθετε καθ' ἡμέραν ἢ ἀνάπτυξις τοῦ νεαροῦ τούτου ὀργανισμοῦ καὶ τὰ ὁποῖα ἔχρηζον ἀμέσου ἀντιμετώπισεως καὶ λύσεως. Διὰ τοῦτο καὶ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος ὑπῆρξε διὰ τοὺς ἐν τῇ Ἀπ. Διακονίᾳ ἐργαζομένους κοπιῶδες, καὶ ἀπὸ ἀπόψεως ἐργασίας, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἀπόψεως εὐθυνῶν διὰ τὴν σπουδαιότητα καὶ τὸ πλήθος τῶν προβλημάτων.

Ἐκ τῶν πολλῶν, τρία ἦσαν τὰ σημεῖα ἐκεῖνα, εἰς τὰ ὁποῖα ὅλως ἰδιαιτέρως ἔστρεψε τὴν προσοχὴν τῆς ἡ Ἀποστ. Διακονία: α) ἡ διοργάνωσις τοῦ νεοσυστάτου τυπογραφείου τῆς, β) ἡ ἔκδοσις τῶν περιοδικῶν τῆς καὶ γ) ἡ συνέχισις τῆς ἀνοικοδομήσεως τοῦ Οἴκου Φοιτητρίας.

Τὸ τυπογραφεῖον, ἐγκαινιασθὲν κατὰ Δεκέμβριον 1951, περιεῖχε μόνον ἐν μέγα ἐπίπεδον πιεστήριον μετ' ἀναλόγου ἀριθμοῦ τυπογραφικῶν στοιχείων πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν πρώτων ἀναγκῶν τῆς Ἐκκλησίας. Ἄλλ' αὐταὶ, ἐντὸς τῶν πρώτων ἡμερῶν ὑπῆρξαν τόσον πολλαὶ καὶ ἡ συσσωρευθεῖσα ἐργασία τόσον μεγάλη, ὥστε εὐθὺς ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν τοῦ παρελθόντος ἔτους ἡ Ἀπ. Διακονία ἀντιμετώπιζε τὸ μέγα πρόβλημα τῆς συμπληρώσεως τοῦ ὑπάρχοντος διὰ νέων μηχανῶν. Δίδουσα δὲ εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο μεγίστην σημασίαν ἐχώρησε, παρὰ τὰς ἀπαιτηθείσας μεγάλας δαπάνας, εἰς τὴν ἀπόκτησιν ἐνὸς δευτέρου αὐτομάτου ἐπίπεδου πιεστήριου, ἐτέρου αὐτομάτου ὀρθίου νεωτάτου τύπου, μιᾶς αὐτομάτου κοπτικῆς μηχανῆς, μιᾶς ῥαπτικῆς, μιᾶς διπλωτικῆς καὶ μιᾶς χροσωτικῆς μηχανῆς. Οὕτω κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος κατορθώθη νὰ διοργανωθῇ πλήρες τυπογραφεῖον καὶ βιβλιοδετεῖον, ἐν τοῖς ὁποῖοις ἐκτελεῖται πᾶσα τυπογραφικὴ καὶ βιβλιοδετικὴ ἐργασία. Τὸ τυπογραφεῖον τοῦτο, ἀπόκτημα καὶ καύχημα τῆς Ἐκκλησίας, ἤρχισεν ἤδη νὰ δίδῃ—καὶ εἰς τὸ μέλλον θὰ δώσῃ εἰς μεγαλυτέραν κλίμακα—τὴν δυνατότητα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς διὰ τοῦ ἐντύπου δράσεως ἀνὰ τὸν λαόν. Μία ἤδη παραγγελθεῖσα μονοτυπικὴ μηχανὴ θὰ συμπληρώσῃ τὸν ὅλον ἐξοπλισμὸν τοῦ τυπογραφείου. Μέλημα τώρα τῆς Ἐκκλησίας θὰ εἶναι νὰ ἐπανδρώσῃ τὸ τυπογραφεῖον καὶ τὸ βιβλιοδετεῖόν τῆς διὰ μοναχῶν, πρὸς τοῦτο καταλλήλως ἐκπαιδευομένων.

Ἡ δημιουργία τοῦ τυπογραφείου τούτου ἔδωκε εἰς τὴν Ἀποστ. Διακονίαν τὴν δυνατότητα τῆς ἐκδόσεως τριῶν περιοδικῶν, ἅτινα ἀπὸ μακροῦ ἀπετέλουν ζωηρὸν αἶτημα καὶ διακαῆ πόθον τῆς Ἐκκλησίας μας.

Τὸ πρῶτον τούτων, «*Τὸ Χαρούμενο Σπίτι*», προορίζεται διὰ τὴν Οἰκογένειαν καὶ δι' αὐτοῦ ἡ Ἐκκλησία σκοπεῖ νὰ δώσῃ εἰς ταύτην τὸ κατάλληλον χριστιανικὸν περιοδικόν. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον εἶναι προσηρμοσμένον τὸ περιεχόμενον τοῦ περιοδικοῦ, τὸ ὁποῖον κατ' ἀνάγκην δὲν εἶναι δυνατόν νὰ εἶναι ἀπ'

ἀρχῆς μέχρι τέλους αὐστηρῶς θερησκευτικὸν ἐν τῇ στενωτέρᾳ τῆς λέξεως ἐννοίᾳ. Εἶναι ἄξιον πάσης ἐξάφσεως τὸ γεγονός, ὅτι ἡ Ἐκκλησία πρώτην φορὰν ἐσκέφθη νὰ δώσῃ εἰς τὴν οἰκογένειαν ἓνα κατάλληλον περιοδικὸν τοῦ ἀνωτέρου τύπου. Ἡ ὑποδοχὴ, ἥς ἔτυχε τὸ περιοδικόν, δεικνύει τὴν ἀνάγκην, εἰς ἣν τοῦτο ἀνταποκρίνεται. Ἡ κυκλοφορία αὐτοῦ ἀνῆλθε κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος εἰς 25.000 ἀντίτυπα μηνιαίως.

Τὸ δεύτερον τῶν περιοδικῶν, «*Τὰ Χαρούμενα Παιδιά*», εἶναι προωρισμένον διὰ τὰ παιδιά τῶν ἀνωτέρων τάξεων τοῦ Δημοτικοῦ καὶ τῶν κατωτέρων τοῦ Γυμνασίου. Ἡ Ἐκκλησία, καθήκον ἱερὸν ἔχουσα νὰ ἐργασθῇ μεταξὺ τῆς νεότητος, δίδει εἰς τὰ χέρια τῶν παιδιῶν τῆς τὸ κατάλληλον περιοδικόν τῆς. Ἀναμφιβόλως τὸ περιοδικὸν τοῦτο δὲν ἀνταποκρίνεται εἰς τὰ προβλήματα καὶ τὰς ἐφέσεις τῶν ἐφήβων καὶ τῶν νέων, οἱ ὁποῖοι διέρχονται τὰς τελευταίας τάξεις τοῦ Γυμνασίου ἢ διανύουν τὰ Πανεπιστημιακὰ τῶν ἔτη· ἓνα κενὸν αἰσθητὸν ἀναμφιβόλως ὑπάρχει, τὸ ὁποῖον ταχέως ὀφείλει ἡ Ἐκκλησία νὰ θεραπεύσῃ διὰ τῆς ἐκδόσεως τοῦ καταλλήλου περιοδικοῦ.

Καὶ «*Τὰ Χαρούμενα Παιδιά*» ἔγιναν δεκτὰ μετὰ μεγάλῃς χαρᾶς ὑπὸ τῆς μαθητικῆς νεολαίας. Ἡ κυκλοφορία αὐτῶν ἀνῆλθεν εἰς 40.000 ἀντίτυπα μηνιαίως.

Τὸ τρίτον, τέλος, τῶν περιοδικῶν «*Ὁ Ἐφημέριος*», εἶναι προωρισμένον διὰ τοὺς Ἱερεῖς, εἰς οὓς καὶ διανέμεται δωρεὰν ὡς παράρτημα τῆς «*Ἐκκλησίας*». Σκοπὸς τῆς Ἀπ. Διακονίας εἶναι νὰ ἀναδείξῃ τὸν «*Ἐφημέριον*» εἰς ὄργανον τοῦ ἐφημεριακοῦ Κλήρου, εἰς ποιμαντορικὸν περιοδικόν, ἀπὸ τῶν στηλῶν τοῦ ὁποῖου θὰ δίδονται αἱ δέουσαι κατευθύνσεις εἰς τὸ ἐν τῇ ἐνορίᾳ πολυσχιδὲς ἔργον τοῦ ἐφημερίου. Πρῶτην φορὰν αὕτη αὕτη ἡ Ἐκκλησία ἐσκέφθη νὰ ἐκδώσῃ εἰδικὸν διὰ τὸν ἱερέα περιοδικόν, ἀσχολούμενον περὶ τὰ πνευματικὰ τοῦ ἱερέως καθήκοντα. Καὶ ἡ ἔκδοσις αὐτοῦ ἱκανοποίησε ἓνα βαθύτατον πόθον τῶν ἐφημερίων καὶ ἀρίστην προὔξησησεν ἐντύπωσιν, ὡς φαίνεται ἐκ τῶν πολυαριθμῶν ἐπιστολῶν καὶ ἐκδηλώσεων.

Ἡ ταυτόχρονος ἔκδοσις τριῶν περιοδικῶν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας σημειώνει ἀσφαλῶς μέγα πρὸς τὰ πρόσω βῆμα ἐν τῇ ἐξελίξει καὶ τῇ προόδῳ τῆς ἐκκλησιαστικῆς μας ζωῆς. Τὰ ἀποτελέσματα καὶ τὸν ἀντίκτυπον τοῦ γεγονότος τούτου δὲν δυνάμεθα ἀπὸ τοῦδε νὰ καθορίσωμεν. Τὸ μέλλον θὰ δεῖξῃ ἐμφανῶς τὴν σπουδαιότητα τοῦ ἔργου τούτου. Ἄλλ' ἡ ταυτόχρονος ἔκδοσις τριῶν περιοδικῶν ἐσήμεινε διὰ τὴν Ἀποστ. Διακονίαν, καὶ ἀπὸ ἀπόψεως οἰκονομικῆς διαχειρίσεως καὶ ἀπὸ ἀπόψεως διοργανώσεως, ἀλλὰ κυρίως ἀπὸ ἀπόψεως συντάξεως καὶ διευθύνσεως ἓνα ἔργον δυσχερέστερον, πλήρες εὐθυνῶν, με σοβαρωτάτας τὰς συνεπείας ἐν περιπτώσει ἀποτυχίας αὐτοῦ. Ἡ ὑπερνίκησις τῶν δυσυπερβλήτων πολλάκις ἐμποδίων ἀπετέλεσε πραγματικὸν ἄθλον. Μεγίστη τιμὴ καὶ εὐγνωμοσύνη ὀφείλεται εἰς πάντας τοὺς ἐργασθέντας, ἰδιαίτατα δὲ εἰς τὸν ἐκ τῶν Διευθυντῶν τῆς Ἀπ. Διακονίας αἰδ. Ἐμμ. Μυτιληναῖον, ὅστις ἐβάστασε τὸ πλεῖστον τοῦ βάρους.

Κατὰ τὸ λήξαν ἔτος πᾶσα κατεβλήθη προσπάθεια, ὅπως συνεχισθῆ ἡ ἀνοικοδόμησις τοῦ Οἴκου Φοιτητρίας καὶ ἀποπερατωθῆ τὸ ταχύτερον ὁ ὅλη ἐργασία, διότι μέγας εἶναι ὁ κοινωνικὸς σκοπός, ὃν ὁ Οἶκος οὗτος μέλλει νὰ ἐκπληρώσῃ. Ἦδη ἔχει ἀποπερατωθῆ ὁ σκελετὸς ὀλοκλήρου τοῦ κτιρίου καὶ ἡ ἐργασία συνεχίζεται, χάρις εἰς τὴν νέαν δωρεάν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν ἐκ δραχ. 75.000.000, γενομένην διὰ τοῦ Καθηγητοῦ κ. Ἀμ. Ἀλιβιζάτου. Δυστυχῶς καὶ ἐκ μέρους τοῦ Κράτους καὶ ἐκ μέρους ἄλλων κοινωνικῶν παραγόντων οὐδεμία παρεσχέθη οικονομικὴ ἐνίσχυσις, παρὰ τὴν ὁμολογουμένην παρὰ πάντων κοινωνικῶν σημασίαν τοῦ ἀνεγειρομένου Ἰδρύματος. Ἐντεῦθεν καὶ τὸ ἔργον δὲν ἐχώρησε τόσον γοργῶς, ὅσον ὑπελογίζετο.

Τὸ Θεολογικὸν Οἰκοτροφεῖον εἰργάσθη καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, δυνήθην νὰ περιλάβῃ μόνον περὶ τοὺς 150 φοιτητὰς τῆς Θεολογίας, καίτοι οἱ ἐκτὸς αὐτοῦ μείναντες φοιτηταὶ ἦσαν πολὺ περισσότεροι. Ζήτημα ἐπεκτάσεως τοῦ Θεολογικοῦ Οἰκοτροφείου δὲν δύναται νὰ τεθῆ, τῆς Ἀποστ. Διακονίας εὐρισκομένης ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐν ἀπολύτῳ ἀδυναμίᾳ. Ἐκ τῶν φοιτητῶν τοῦ Οἰκοτροφείου πέντε ἐχειροτονήθησαν καὶ ἄλλοι εὐρίσκονται εἰς τὸ στάδιον τῆς προπαρασκευῆς. Τὸ Οἰκοτροφεῖον ηὔτύχησε νὰ ἴδῃ τὴν εἰς Μητροπολίτην Κεφαλληνίας ἀνάδειξιν τοῦ Πνευματικοῦ αὐτοῦ πατρὸς Ἱεροθέου. Εἰς τὸ Οἰκοτροφεῖον καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐστεγάσθησαν καὶ φοιτηταὶ τῶν Ἀνατολικῶν Ὀρθοδόξων Πατριαρχείων καὶ ξένων Ἐκκλησιῶν. Ἡ Ἐκκλησία μας δύναται διὰ τοῦ Οἰκοτροφείου νὰ προσφέρῃ εἰς τὰ Ἀνατολικά Πατριαρχεῖα θετικὴν ὑπηρεσίαν, ἐκπαιδεύουσα ἀριθμὸν τινα ἱερέων, καὶ νὰ καλλιεργήσῃ ἀγαθωτάτας σχέσεις μετὰ τῶν ἄλλων Ἐκκλησιῶν, δεχομένη ἀριθμὸν τινα νέων, προσωρισμένων δι' ἐκκλησιαστικὰ ὑποργήματα εἰς τὰς χώρας τῶν.

Ἐκ τῶν 150 τροφίμων τοῦ Οἰκοτροφείου, 38 ἦσαν ὑπότροφοι τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, 31 διαφόρων Μητροπόλεων καὶ 4 τοῦ TAKE. Δυστυχῶς, ἐκ τῶν 20 ὑποτροφίῶν τοῦ TAKE μόνον 4 ἐχορηγήθησαν, ἐνεκα τῶν προβληθέντων ὑπὸ τοῦ TAKE ὄρων, τοὺς ὁποίους οἱ ὑποψήφιοι ἠδυνάτουσαν νὰ ἐκπληρώσουν. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑποτρόφων τῶν Ἱ. Μητροπόλεων ἀσφαλῶς δὲν δύναται νὰ θεωρηθῆ ἱκανοποιητικὸς. Πολλάκις ἐτονίσθη, ὅτι, ἐὰν ἕκαστος Μητροπολίτης καθ' ἕκαστον ἔτος, ἐπιλέγων ἐκ τῆς ἐπαρχίας του χρηστοὺς νέους, ἀποστέλλῃ εἰς τὸ οἰκοτροφεῖον 2—3 ὑποτρόφους, τότε θὰ ἔχωμεν τὴν βásiμον ἐλπίδα τῆς δημιουργίας ἐκκλησιαστικῶν στελεχῶν ἐντὸς ἐλαχίστου χρονικοῦ διαστήματος. Ἡ ἀλήθεια αὕτη πρέπει ὑπὸ πάντων καλῶς νὰ κατανοηθῆ. Αἰρομένων τῶν δυσχερειῶν, πρέπει ἅπασαι αἱ ὑποτροφίαι τοῦ TAKE νὰ πληρωθοῦν, ἐὰν θέλωμεν νὰ ἐνισχύσωμεν τὴν διὰ τοῦ Οἰκοτροφείου καταβαλλομένην προσπάθειαν, αἱ δὲ Μητροπόλεις ἅπασαι δεόν νὰ ἔχουν ἐν τῷ Οἰκοτροφείῳ τοὺς ὑποτρόφους τῶν.

Ἡ λειτουργία τοῦ Οἰκοτροφείου κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἀφῆκεν ἔλλειμμα περίπου 300.000.000 δραχ., χωρὶς νὰ ὑπολογισθοῦν τὰ ἔξοδα συντηρήσεως τοῦ

κτιρίου καὶ αἱ δαπάναι τῆς συμπληρώσεως τῆς ἐπιπλώσεως. Τὸ ἔλλειμμα τοῦτο, προελθὸν ἐκ τῶν χαμηλῶν τροφείων τῶν φοιτητῶν, κατέβαλεν ἐκ τῶν κεφαλαίων τῆς ἡ Ἀποστ. Διακονία. Ἐὰν ἕκαστος φοιτητῆς κατέβαλλε τὴν πραγματικὴν ἀξίαν τῆς συντηρήσεώς του, ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία θὰ ἠδύνατο νὰ συντηρήσῃ διὰ τοῦ ἀνωτέρω ποσοῦ περὶ τοὺς 90 ὑποτρόφους.

Παραλλήλως πρὸς τὸ Οἰκοτροφεῖον ἐλειτούργησε καὶ ἡ Σχολὴ τῶν Ἱεροκηρύκων, περιλαβοῦσα περὶ τοὺς 15 τροφίμους. Περὶ τῆς Σχολῆς ταύτης πολλὰ ἄλλοτε ἔγραψα καὶ ἴδιον φυλλάδιον ἐξέδωκα, ὥστε περιτεύει πᾶς περὶ αὐτῆς ἐνταῦθα λόγος.

Τὴν μέριμναν περὶ τοῦ ἀριωτέρου καταρτισμοῦ τῶν ἐκκλ. στελεχῶν συνεχίζουσα ἡ Ἀπ. Διακονία, ἀπέστειλε καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἀγάμους Κληρικούς, πτυχιούχους τῆς Θεολογίας, εἰς Γαλλίαν πρὸς παρακολούθησιν ἀνωτέρων σπουδῶν καὶ μελέτην τῆς ἐκεῖ συντελουμένης ἐκκλ. ἐργασίας. Χάριτας ὀφείλομεν νὰ ὁμολογήσωμεν καὶ πρὸς τὴν Γαλλικὴν Κυβέρνησιν, παρασχοῦσαν δύο ὑποτροφίας, καὶ πρὸς τοὺς Διευθυντὰς διαφόρων Σεμιναρίων, οἵτινες ἐδέχθησαν τοὺς ὑποτρόφους μας.

Τὴν Σχολὴν τῶν Διακονισσῶν ἐπιθυμοῦσα ἡ Ἀπ. Διακονία τὰ ἴδη τὸ ταχύτερον λειτουργοῦσαν, ἀπέστειλεν ὀρισμένον ἀριθμὸν δεσποινίδων πτυχιούχων θεολόγων εἰς σχολὰς Διακονισσῶν πρὸς καταρτισμὸν αὐτῶν. Εὐχαριστίας ἐκφράζομεν πρὸς τοὺς Διευθυντὰς τῶν Σχολῶν τούτων, οἵτινες εὐχαρίστως ἐδέχθησαν ὡς ὑποτρόφους τῶν τὰς ὑπὸ τῆς Ἀποστ. Διακονίας ὀρισθείσας θεολόγους.

Εἰς τὴν αὐτὴν γραμμὴν κινουμένη ἡ Ἀπ. Διακονία καὶ θέλουσα νὰ δοκιμάσῃ τὸ πρόγραμμα τῆς Σχολῆς Διακονισσῶν, πρὶν αὕτη λειτουργήσῃ, ὀργάνωσεν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ ἐκ τῶν Διτῶν τῆς Ἀπ. Διακονίας Ἀρχ. Βαρνάβα Τζωρτζάτου ἐνιαύσιον κύκλον μαθημάτων ἐν τῷ ναφ τῆς Χρυσοσπηλαιωτίσεως. Τὰ μαθήματα παρηκολούθησαν μετὰ μεγάλου ἐνδιαφέροντος περὶ τὰς 60 φοιτήτριαι καὶ ἄλλαι δεσποινίδες, πτυχιούχοι πᾶσαι τοῦ Γυμνασίου.

Τὸ ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου Χίου κ. Παντελεήμονος παραχωρηθὲν Ὀρφανοτροφεῖον Κύμης ἀπετέλεσεν ἀντικείμενον ἰδιαίτερας μερίμνης. Κυρία προσπάθεια ὑπήρξεν ἡ ἐπιδιόρθωσις τῶν κτιρίων, εἰς τὰ ὁποῖα ἐπὶ πολλὰ ἔτη οὐδεμία ἐπισκευὴ ἐγένετο. Ἡ Ἀπ. Διακονία ἐδαπάνησε περὶ τὰ 60.000.000 δραχ. διὰ τὰς πλέον ἀναγκαίας ἐπιδιορθώσεις. Κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ὡσαύτως ἀναδιοργανώθη καὶ τὸ Βιοτεχνικὸν Ἐργαστήριον τῆς Πάτμου, τὸ ὁποῖον κατὰ τὸ ἀρξάμενον ἔτος παρέλαβε οἰκοτρόφους μαθητρίας πρὸς ἐκμάθησιν τῆς ῥαπτικῆς, ὑφαντουργίας καὶ κεντήματος.

Κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος ἐγένοντο τὰ σχέδια καὶ προεκνήχθη ἡ σχετικὴ δημοπρασία πρὸς ἀνεγερσιν τῆς Βιοτεχνικῆς Σχολῆς «Ἐργάνη Ἀθηνᾶ» ἐν τῷ χώρῳ τῆς Ἀγ. Βαρβάρας Πατησίων. Ἡ Σχολὴ καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐλειτούργησε καλῶς, συγκεντρώσασα πολλὰ τέκνα Ἱερέων.

Εἰς τὸν τομέα τοῦ Θ. Κηρύγματος νέοι διορι-

σμοὶ βοηθῶν Ἱεροκηρύκων ἐγένοντο, βοηθήματα τινα ἐξεδόθησαν ὑπὸ τῆς Ἀπ. Διακονίας καὶ ἤδη ἐτοιμάζονται διαγράμματα Κηρυγμάτων. Γενικαὶ ὁδηγίαι ἐδόθησαν κατὰ τὰ συγκληθέντα Ἱερατικά Συνέδρια, περὶ ὧν κατωτέρω θὰ ὁμιλήσω.

Εἰς τὸν τομέα τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων νέα τοιαῦτα ἰδρύθησαν πανταχοῦ τῆς Ἑλλάδος. Τὰ ἤδη ὑπάρχοντα ὑπερβαίνουν τὰ 1.500 μὲ ἀριθμὸν μαθητῶν περὶ τὰς 140.000. Χάρις εἰς τὴν συμπλήρωσιν τῶν Κατηχητικῶν βοηθημάτων πάντων τῶν κύκλων καὶ πάντων τῶν ἐτῶν κατωρθώθη διὰ πρώτην φορὰν εἰς πολλὰ μέρη νὰ λειτουργήσουν συγχρόνως καὶ τὰ τρία ἔτη ἐκάστου κύκλου, ὡς ἄλλως τε μεθοδικῶς τοῦτο εἶναι ὀρθὸν καὶ ὡς τὸ ἀναλυτικὸν πρόγραμμα προϋποθέτει. Πολλὰ τῶν Κατηχητικῶν βοηθημάτων ἐξεδόθησαν εἰς δευτέραν ἔκδοσιν, προσηρμοσμένα πρὸς τὰς ἐκ τῆς πείρας ὑποδείξεις. Ὡσαύτως διὰ πρώτην φορὰν ἐξετύπωσεν ἡ Ἀπ. Διακονία ὁλόκληρον σειρὰν ἐγχρόμων εἰκόνων, ἀνταποκρινομένων εἰς τὰ μαθήματα ὁλοκληροῦ τοῦ ἔτους. Ἐκ τῶν ὑποβληθειῶν ἐκθέσεων σαφῶς καταφαίνεται, ὅτι κατ' ἔτος αὐξάνει ὁ ἀριθμὸς τῶν Ἱερέων, οἵτινες ἀναλαμβάνουν τὰ Κατηχητικά Σχολεῖα. Τοῦτο ἰδίᾳ παρετηρήθη εἰς τὴν Ἱ. Μητροπόλιν Δημητριάδος. Εἰς πλείστας Μητροπόλεις ἰδρύθησαν αἰθούσαι τῆς Ἀπ. Διακονίας, ἐν αἷς καὶ τὰ Κατηχητικά μαθήματα καὶ αἱ διαλέξεις καὶ αἱ συγκεντρώσεις τῶν νέων γίνονται. Πολλοὶ δὲ Μητροπόλεις προέβησαν εἰς τὴν ἀγορὰν γηπέδων πρὸς ἀνάγεσιν αἰθούσης καὶ δημιουργίαν χώρου διὰ παιδείας.

Καὶ ἄλλοτε ἐτονίσσαμεν τὴν ἀποψιν, ὅτι τὰ Κατηχητικά Σχολεῖα, διὰ νὰ ἐπιτύχουν τὸν προορισμὸν τῶν, ὀφείλουν νὰ ἐκτείνουν τὸν κύκλον τῆς δράσεως, ἀναπτυσσόμενα εἰς ἐνοριακὰ κέντρα νεότητος, ἀπασχολοῦντα τὸν νέον κατὰ τὰς ἑξωσχολικὰς ὥρας. Νομίζομεν ὁμως περαιτέρω, ὅτι πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ Κατηχητικοῦ ἔργου πρέπει εἰς τὰς μεγάλας πρωτευούσας τῶν Μητροπόλεων νὰ ἰδρυθοῦν Οἰκοτροφεῖα, εἰς τὰ ὅποια ὁ οἰκείος Ἱεράρχης κατὰ πρῶτον λόγον θὰ εἰσαγγῆ, ἐπιλέγων ἐκ τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων, τὰ πνευματικῶς περικομισμένα καὶ ἔχοντα κλίσιν πρὸς τὸν ἱερατικὸν βίον παιδιὰ, τὰ ὅποια περαιτέρω θὰ προωθῆ εἰς τὸ Θεολογικὸν Οἰκοτροφεῖον τῆς Ἀπ. Διακονίας. Ὅπως εἰς κάθε ἔργον, οὕτω καὶ εἰς τὴν προσπάθειαν δημιουργίας ἐκκλ. στελεχῶν πρέπει νὰ τεθῆ καὶ ἐφαρμοσθῆ σύστημα ὀρισμένου. Ἀφετηρία θὰ εἶναι τὰ Κατηχητικά Σχολεῖα καὶ σταθμοὶ τὰ κατὰ Μητροπόλεις Οἰκοτροφεῖα καὶ τὸ ἐν Ἀθήναις Θεολογικὸν Οἰκοτροφεῖον. Αὐτὴν, νομίζω, τὴν ὁδὸν δεῶν νὰ ἀκολουθήσωμεν.

Εἰς μερικὰς Μητροπόλεις ἐλειτούργησαν Φροντιστήρια Κατηχητῶν καὶ ἤρχισαν διοριζόμενοι Κατηχηταί.

Εἰς τὸν τομέα τῆς Ἐξομολογήσεως ἐγένοντο ἐνισχυτοὶ διορισμοὶ Ἐξομολόγων, ἡ δὲ Διεύθυνσις τῆς Ἐξομολογήσεως τῆς Ἀποστ. Διακονίας ἀρχίζει ἀπὸ τῶν στηλῶν τοῦ «Ἐφημερίου» νὰ θίγη θέματα ἑξομολογητικά, σὺν τῇ λοιπῇ προπαρασκευαστικῇ ἐργασίᾳ.

Εἰς τὸν τομέα τοῦ Τύπου καὶ Διαφωτίσεως πολλὰ ὡσαύτως ἐπετελέσθησαν. Ἡ ἔκδοσις τῶν περιοδικῶν εἶναι ἔργον τῆς Διευθύνσεως ταύτης, ἥτις διὰ περιοδεύοντων Ἱεροκηρύκων καὶ διὰ τοῦ καταλλήλου ἐντύπου ζητεῖ νὰ δράσῃ ἀνὰ τὰς μάζας τοῦ λαοῦ. Γενικὴ ἀπαιτήσις διατυποῦται, ὅπως ἡ Ἀποστ. Διακονία ἐπαναλάβῃ τὰς ἐκδόσεις τῶν δωρεᾶν διανεμομένων φυλλαδίων, τὰ ὅποια μεγίστην διάδοσιν καὶ ἐπίδρασιν εἰς τὸν λαὸν εἶχον. Τραγὴν δὲ τούτου ἀποδείξειν ἀποτελεῖ καὶ τὸ γεγονός, ὅτι πολλῶν τούτων ἐξητήθη ἡ ἄδεια μεταφράσεως εἰς ξένην γλῶσσαν. Ἡ Ἀπ. Διακονία, ἥτις ἐνεκα οἰκονομικῶν δυσχερειῶν ἀνέστειλε τὴν ἔκδοσιν τούτων, ἐλπίζει συντόμως νὰ ἀρχίσῃ πάλιν τὴν δωρεᾶν τούτων διανομὴν πρὸς τὸν λαόν. Ἡ διαφώτισις ἐγένετο κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος καὶ διὰ τοῦ Ραδιοφώνου ἀπὸ τοῦ Σταθμοῦ τῶν ἐνόπλων δυνάμεων, ὅστις λίαν προθύμως παρέσχε τὴν ἄδειαν. Ὁμιλίας κατάλληλοι, ἐκκλησιαστικὴ μουσικὴ, ἕσματα θρησκευτικά, σκηναὶ ἀγιογραφικαὶ κλπ. ἀποτελοῦν τὸ περιεχόμενον τῶν ἐκπομπῶν τούτων.

Τὸ ἐκδοτικὸν ἔργον τῆς Ἀπ. Διακονίας ὑπῆρξε μέγα κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, χάρις εἰς τὸ Τυπογραφεῖόν της, εἰς τὸ ὅποῖον τὰ πάντα πλέον ἐκτυποῦνται, ἔντυπα, βιβλία, περιοδικὰ, εἰκόνες, ἡμερολόγια κλπ. Ἐκ πασῶν τῶν γενομένων ἐργασιῶν ὀφείλω ὄλος ἰδιαιτέρως νὰ ἐξάρω τὴν ἔκδοσιν τοῦ Μεγάλου Ὁρολογίου, ὅπερ ὑπὸ πάντων ἐπληρέθη, Ἡ Ἐκκλησία, θεωροῦσα ἔργον αὐτῆς τὴν ἔκδοσιν τῶν λειτουργικῶν βιβλίων, θὰ χωρήσῃ τώρα ταχύτερον ἐπὶ τὸ ἔργον. Ὅταν δὲ τοῦτο χωρήσῃ ἀρκετὰ καὶ τὸ Τυπογραφεῖον ἐφοδιασθῆ μὲ τὴν μονοτυπικὴν μηχανήν, τότε θὰ εἶναι δυνατὸν ἡ Ἐκκλησία ν' ἀποβλέψῃ καὶ εἰς τὴν ἔκδοσιν τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, τοῦλάχιστον τῶν κυριωτέρων ἐξ αὐτῶν. Ἐν τῷ μεταξύ ἡ σχετικὴ προεργασία ἤρχισε ἤδη νὰ γίνηται. Ἐἴμεθα βέβαιοι, ὅτι τὸ Τυπογραφεῖον θὰ ἐνισχύσῃ πᾶσαι αἱ Ἱ. Μητροπόλεις διὰ τῆς ἐν αὐτῷ ἐκτυπώσεως πάσης ἐντύπου ἐργασίας, ὡς ἤδη τοῦτο ἤρχισε νὰ γίνηται.

Μετὰ πενταετῆ ἐργασίαν ἀπὸ τῆς ἀναδιοργανώσεως τῆς Ἀποστ. Διακονίας ἐκρίθη, ὅτι ἐπέστη ὁ καιρὸς νὰ ἐπικοινωνήσωμεν αὐτοπροσώπως μετὰ τῶν ἐπαρχιῶν, μετὰ τῶν Ἱ. Μητροπόλεων καὶ τοῦ Κλήρου αὐτῶν, τοῦτο μὲν διὰ νὰ ἴδωμεν τὴν συντελεσθεῖσαν ἐργασίαν, τοῦτο δὲ διὰ νὰ γνωρίσωμεν τὰς ἀνάγκας καὶ τὰ ἰδιαίτερα προβλήματα ἐκάστης Μητροπόλεως, νὰ ἀκούσωμεν τὰς ἐπὶ τοῦ συντελουμένου ἔργου παρατηρήσεις τῶν Ἱερέων, τὰς ὑποδείξεις ἐπὶ τῆς μελλοντικῆς ἐργασίας καὶ νὰ ἔλθωμεν εἰς ψυχικὴν μετ' αὐτῶν ἐπαφήν. Πρὸς τοῦτο, ἐν συνεννοήσει μετὰ τῶν οἰκείων Ἱεραρχῶν, διοργανώθησαν Ἱερατικά Συνέδρια ἐν Μυτιλήνῃ, Χίῳ, Βόλῳ, Θεσσαλονίκῃ καὶ Αἰγίῳ, εἰς τὰ ὅποια μετέσχον ὁμιλήσαντες καταλλήλως καὶ εἰσηγηθέντες διάφορα θέματα πάντες οἱ Διευθυνταὶ τῆς Ἀπ. Διακονίας μετὰ τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ. Οἱ καρποί, ὡς ἀνεμένετο, ὑπῆρξαν πλουσιώτατοι. Ἠκούσαμεν πολλὰς γνώμας, ἐγένοντο πολλοὶ ὑποδείξεις καὶ εἰσηγήσεις, ὑπὸ τῶν Ἱερέων, ἐλάβομεν γνώσιν πληρεστέραν τῶν προβλημάτων, τὰ ὅποια τοὺς ἀπασχολοῦν καὶ μετεδώσαμεν εἰς αὐτοὺς ὅ,τι ἐκ τοῦ περισ-

σεύματος του νοῦ και τῆς καρδίας ἡδυνάμεθα νὰ προσφέρωμεν. Ὑπὲρ πάντα ταῦτα ὅμως τὸ σπουδαιότερον, τὸ ὁποῖον διεπιστώσαμεν πανταχοῦ, εἶναι ἡ βαθεῖα ἱκανοποίησις, ἡ χαρὰ και ἡ ἐλπίς, αἱ ὁποῖαι ἐγεννήθησαν εἰς τοὺς Ἱερεῖς τῶν Μητροπόλεων τούτων ἐκ τῆς δράσεως τῆς Ἐκκλησίας διὰ τῆς Ἀποστ. Διακονίας. Πρωτοπόρος πάλιν και ἐν τούτῳ ἡ ἔπαρξια εἶναι ἡ πρώτη, ἡ ὁποῖα καλλίτερον και βαθύτερον ἀπὸ τὴν Πρωτεύουσαν κατενόησε τὴν ἐργασίαν τῆς Ἀπ. Διακονίας και ζωηρότερον ἠσθάνθη τὸν ἀντίκτυπον αὐτῆς. Τώρα ἀρχίζει, ὡς μᾶς ἔλεγον, ὁ Ἱερεὺς νὰ αἰσθάνεται τὴν ὄντοτήτα του, τὴν δυνάμιν του και νὰ ἀνακτᾷ τὰς ἐπάλλξεις, τὰς ὁποίας ἔχασε. Τὴν Ἀποστ. Διακονίαν ὁ Κλῆρος ἐκείνος τὴν θεωρεῖ ὀρθῶς ὡς τὸν ὄργανισμόν, ὅστις θὰ ἐξυψώσῃ τὴν πνευματικὴν και τὴν κοινωνικὴν θέσιν του. Εἰς ὅλους προσεπαθήσαμεν νὰ καταστήσωμεν ἐμφανές, ὅτι ἡ Ἀπ. Διακονία ὡς ὄργανα ἔχει αὐτοὺς τοὺς Ἱερεῖς, διὰ τοὺς ὁποίους πάντας, ἐγγραμμάτους και ἀγραμμάτους, ὑπάρχει ἀνάλογος ἐργασία. Ἀλλὰ και ὁ λαός, ὡς εἶδομεν και ὡς μᾶς ἐβεβαίωσαν, ἤρχισε νὰ αἰσθάνεται και νὰ ἐκτιμᾷ τὴν συντελουμένην ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας ἐργασίαν. Πρόγραμμα τῆς Ἀπ. Διακονίας εἶναι νὰ συνεχίσῃ τὰς περιουσίας ταύτας, ἅμα τῇ βελτιώσει τοῦ καιροῦ.

Ἐνώπιον τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐκκρεμοῦν τὰ ὑποβληθέντα ὑπομνήματα περὶ ἰδρύσεως Ἱεραποστολικῆς Ἀδελφότητος και περὶ ὀργανώσεως τῆς Ἐνορίας. Θέλομεν νὰ ἐλπίζωμεν ὅτι τοῦλάχιστον τὸ πρῶτον τούτων ταχέως θὰ λάβῃ σάρκα και ὀστά, διὰ νὰ δυνηθῇ ἡ Ἀπ. Διακονία νὰ ἐκτελέσῃ πλήρως τὸν σκοπὸν αὐτῆς.

Ὡς πᾶν ἔργον, οὕτω και τὸ τῆς Ἀπ. Διακονίας συνήντησε κατὰ τὸν διαρρέυσαντα χρόνον ἐμπόδια, προσερχόμενα ἐκ διαφόρων λόγων, ἅτινα ὅμως δὲν ἡδυνήθησαν νὰ ἀνακόψουν τὴν ἐξέλιξιν τοῦ ἔργου. Πηγὴ δυνάμεως και ἐνδραρύνσεως ὑπῆρξαν αἱ πολλαπλαῖ ἀτόμων και ὀμάδων ἐκδηλώσεις κατανοήσεως και ἐκτιμήσεως τοῦ ἔργου. Δὲν ἔλειψαν και οἱ ἐμπράκτως τὴν ἐκτίμησιν ταύτην ἐκδηλώσαντες δωρηταί, εἴτε πρὸς τὸ Κέντρον εἴτε πρὸς τὰ κατὰ Μητροπολεις Τοπικὰ Συμβούλια τῆς Ἀποστ. Διακονίας. Δαψιλεῖς πάλιν ὑπῆρξαν και κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος αἱ δωρεαὶ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν εἰς τρόφιμα και εἰς χοῦμα πρὸς ἀνέγερσιν τῶν ἰδρυμάτων τῆς Ἀγ. Βαρβάρας Δαφνίου. Εἰς πάντας τούτους ἐκφράζομεν και ἀπὸ τῆς θέσεως ταύτης τὰς θερμότερας τῶν εὐχαριστιῶν.

Τοιοῦτο ὑπῆρξεν ἐν γενικαῖς γραμμαῖς, τὸ συντελεσθὲν ἔργον τῆς Ἀπ. Διακονίας κατὰ τὸ διαρρέυσαν ἔτος. Ἐὰν αἱ ὀικονομικαὶ δυνατότητες ἦσαν μεγαλύτεραι, τὸ ἔργον θὰ ἀπέβαιεν εὐρύτερον και θὰ συνετελεῖτο γοργότερον. Ἀλλ' ἡμεῖς ἐργαζόμεθα μὲ ὀρισμένας ὀικονομικὰς δυνατότητας, αἱ ὁποῖαι μᾶς δίδουν ὀρισμένην δυνατότητα ἐργασίας. Καθῆκον τῆς Ἐκκλησίας εἶναι νὰ εὐρύνη ἀκριβῶς τὰς δυνατότητας ταύτας, διὰ ν' ἀποδώσῃ τὸ ταχύτερον ὁ νεαρός ὄργανισμός τῆς Ἀπ. Διακονίας ὅ,τι θέλει και ὅ,τι δύναται ν' ἀποδώσῃ. Μακρονοὶ παρατηρηταὶ ἴσως

ΤΟ ΝΟΗΜΑ ΤΟΥ ΑΓΩΝΟΣ ΚΑΙ ΑΙ ΕΠΙΤΑΓΑΙ ΤΩΝ ΘΥΜΑΤΩΝ (*)

«Κανχόμεθα ἐν ταῖς θλίψεσιν, εἰδότες ὅτι ἡ θλίψις ὀπομονὴν ἐργάζεται ἡ δὲ ὀπομονὴ δοκιμὴν, ἡ δὲ δοκιμὴ ἐλπίδα».
(Ρωμ. 5, 3)

Μὲ τοὺς βαθυστοχάστους τούτους λόγους τοῦ μεγίστου τῶν Ἀποστόλων, Σεβασμιώτατοι Ἱεράρχαι και εὐσεβῆς ὀμήγουρις, θέλω νὰ ἀρχίσω τὸν λόγον εἰς τὸ μνημόσυνον, τὸ ὁποῖον ὀρθῶς καθιέρωσεν ἡ Κυβέρνησις, ὡς κρατικὸν χρέος πρὸς τὰ ἐξίλαστήρια θύματα τῆς ξενοκινήτου ἐπιβουλῆς κατὰ τῆς ἀνεξαρτησίας και τῆς ἀκεραιότητος τῆς Ἑλλάδος, τῶν λαϊκῶν ἐλευθεριῶν και τῆς ζωῆς, τῆς τιμῆς και τῆς περιουσίας τῶν ἐλευθέρων Ἑλλήνων.

Διότι πράγματι ἀρμόζουσιν οἱ ὕψηλοι αὐτοὶ λό-

(*) Λόγος ἐπιμνημόσυνος εἰς τὰ θύματα τοῦ Δεκεμβρίου 1944 και τοῦ ἔθνικοῦ ἀγῶνος, ρηθεις ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ ναφ τῶν Ἀθηνῶν τῇ 18 Ἰανουαρίου 1953 ὀπό Γερασίμου Κοινιδάρη, τακτικοῦ καθηγητοῦ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, παρακληθεῖς τοῦ Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν και τῆς Πρυτανείας.

παρατηρήσουν τοῦτο ἢ ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον δὲν ἐπετελέσθη. Ἀλλ' οὗτοι κρίνουν, μακρὰν τῶν πραγμάτων εὐρισκόμενοι, ἀγνοοῦντες και τὰ πράγματα και ἰδίως πόσον κόπον ἀπαιτεῖ και τὸ μικρότερον πνευματικὸν ἔργον διὰ νὰ γίνῃ, ἐνῶ ἡ ἀνεύθυνος κριτικὴ εἶναι κατὰ κανόνα εὐκόλος. Ἡμεῖς, ἐπισκοποῦντες τὸ συντελεσθὲν ἔργον και ἔχοντες ὕπ' ὀψιν ὕπὸ πίεσις συνθήκας τοῦτο ἐπετελέσθη, προσβλέπομεν μετ' αἰσιοδοξίας τὸ μέλλον, πιστεύοντες εἰς τὸν προορισμὸν τοῦ ὄργανισμοῦ τῆς Ἀπ. Διακονίας.

Τέλος, μετὰ τὰς πρὸς τὸν Θεὸν εὐχαριστίας ἐπιθυμῶ νὰ εὐχαριστήσω πάντας, ὅσοι συνέτειναν εἰς προαγωγὴν τοῦ ἔργου, τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν κ. κ. Σπυριδῶνα, τὴν Ἱερὰν Σύνοδον, τοὺς Ἱεράρχας, τὸν Κεντρικὸν Συμβούλιον τῆς Ἀπ. Διακονίας, τὴν Διευθύνσιν τῶν θρησκευμάτων τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας, τοὺς ἀμέσους συνεργάτας μου ἐν τῇ Ἀπ. Διακονίᾳ, τὸ προσωπικὸν αὐτῆς, τὸν Διευθυντὴν και τὸ προσωπικὸν τοῦ Θεολ. Οἰκοτροφείου. Θὰ παρελείπον τὸ καθῆκόν μου, ἐὰν ἀπὸ βάθους ψυχῆς δὲν ἠεὐχαρίστουν τοὺς Κληρικούς, οἵτινες τὰ μέγιστα συνέτειναν εἰς τὴν πραγματοποίησιν τοῦ ἔργου τῆς Ἀπ. Διακονίας, τοὺς Ἱεροκήρυκας καὶ Κατηχητάς τῆς Ἀπ. Διακονίας και πάντας τοὺς πολυαρίθμους φίλους τῆς Ἀπ. Διακονίας, οἵτινες κινοῦνται περὶ τὸ ἔργον αὐτῆς.

B. ΒΕΛΛΑΣ

Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν
Γεν. Διευθυντῆς τῆς Ἀποστ. Διακονίας

Ἐφ' ὅσον ἡ καρδία μας ζητεῖ παρηγορίαν εἰς τὰ ἐπίγεια, θὰ μὲν ἀπαρηγόρητος και ἀνήσυχος.

*

Ἡ ἀγάπη ἀνευ τῆς ἀληθείας δὲν διορθώνει, ἀλλὰ και ἡ ἀλήθεια χωρὶς τὴν ἀγάπην δὲν θεραπεύει.

γοι, του θεσπεσίου Παύλου, εις τὸ σεμνὸν τοῦτο μνημόσυνον, εἰς τὸ ὁποῖον ἐκπληροῖ ἡ Ἐκκλησία καὶ τὸ Ἔθνος τὸν ὀφειλόμενον φόρον τιμῆς πρὸς τοὺς κληρικούς, τοὺς πολίτας, τὰς γυναῖκας καὶ τὰ παιδιὰ τῆς Ἑλλάδος, τὰ ὁποῖα εἶδον τραγικὸν θάνατον κατὰ τὸν ὄντως ὑπὲρ πάντων ἀγῶνα κατὰ τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1944, ὅτε διεκυβεύετο τὸ πᾶν ἐν τῇ μαρτυρικῇ ταύτῃ Χώρα. Ἀπὸ τοὺς λόγους τούτους τοῦ Παύλου ἠμποροῦμεν ν' ἀντλήσωμεν διδάγματα καὶ ψυχικὴν δύναμιν, θάρρος καὶ ἐλπίδα διὰ τὸ μέλλον τῆς πολυπαθοῦς Πατρίδος.

Ἡ σημερινὴ σεμνὴ τελετὴ φέρει τὸν νοῦν μας πρὸς τὸ μέγα καὶ ἀληθῶς ἀνείπωτον δράμα τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος, παράλληλον τοῦ ὁποῖου δυσκόλως δυνάμεθα νὰ εὐρωμεν εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Δύσεως. Διότι πράγματι ἡ πτωχοτέρα Χώρα τῆς Δύσεως ἐκλήθη κατὰ τὴν παρελθούσαν δεκαετίαν νὰ πληρῶσῃ τὸν βαρῦτατον φόρον αἵματος καὶ ὕλικῶν θυσιῶν εἰς τὸν βωμὸν τῆς ἐλευθερίας τῆς ἀνθρωπότητος. Αὕτη εἶναι ἡ μοῖρα τῆς Ἑλλάδος, διότι ἀφ' οὗτου ἡ Θεία Πρόνοια ἐτοποθέτησε τὴν Ἑλληνικὴν φυλὴν εἰς τὸ μεταίχμιον αὐτὸ τῶν δύο κόσμων τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῆς Δύσεως, (καὶ τὰ ὅρια τῆς Ἀσίας ἔχουσι νῦν δυστυχῶς μετατεθῆ βαθέως ἐντὸς τῆς Κεντρικῆς Εὐρώπης) ὁ δημιουργικὸς Ἑλληνισμὸς κατέστη θεματοφύλαξ καὶ ὑπερασπιστὴς τῶν ὀρειωτέρων ἰδανικῶν, τὰ ὁποῖα περικλείει ὁ Ἑλληνοχριστιανικὸς πολιτισμὸς, ὡς ἔκφρασις τῶν ἀξιών ὅχι ἀπλῶς τοῦ ἀληθοῦς, τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ ἀγαθοῦ, ἀλλὰ καὶ τῆς πίστεως, τῆς ἐλπίδος καὶ τῆς ἀγάπης, ἡ ὁποία πρέπει ν' ἀποτελῇ καὶ τὸν ἔσχατον σκοπὸν τοῦ ἀνθρωπίνου πολιτισμοῦ.

Αὐτῶν τῶν ὑψίστων ἀξιών ἐτάχθη τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος ἀκοίμητος φρουρὸς εἰς τὴν τραγικὴν πλὴν ἔνδοξον αὐτὴν γωνίαν τῆς Γῆς. Τὰ θύματα δέ, τῶν ὁποῖων τὸ μνημόσυνον ἐπετελέσαμεν, ἀποτελοῦσι μίαν νέαν προσφορὰν αὐτοθυσίας τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν νέαν φάσιν τῆς ἐπιβουλῆς τῶν ἐχθρῶν τοῦ πολιτισμοῦ, τῆς κομμουνιστικῆς, κατὰ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἀνθρωπότητος. Ἡ Ἑλλάς, ὡς κοιτὴς τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς Δημοκρατίας, προσέφερεν ἀνέκαθεν περισσότερα ἀπὸ τὰ ἄλλα Ἔθνη θύματα εἰς τὸν βωμὸν τῆς ἐλευθερίας καὶ τῶν μετ' αὐτῆς συνδεομένων ἰδανικῶν. Ἀπὸ τῶν χρόνων τῆς Μαραθωνίου γιγαντομαχικῆς μέχρι τῶν ἡμερῶν μας καὶ τῶν θυσιῶν τῶν τραγικῶν θυμάτων τῶν ἐτῶν 1942—1949, αἱ ἑκατόμβαι τῶν θυσιῶν τῶν εὐγενῶν τέκνων τῆς Ἑλλάδος, ποὺ δὲν ἠθέλησαν νὰ προδώσουν τὰ ἰδανικά τῆς Πατρίδος καὶ ἀπέθανον μὲ ὑπερηφάνειαν καὶ ἀξίω ἄπειαν, δὲν δύνανται ν' ἀριθμηθοῦν, καίτοι τὸ Ἔθνος δὲν ὑπῆρξε ποτὲ μέγα εἰς ἀριθμὸν πολιτῶν. Ἀλλ' ἡ ποιότης ὑπῆρξεν ἀνέκαθεν ὑπερτέρα τῆς ποσότητος ἐν τῷ Ἑλληνισμῷ. Ὅμως καὶ τὸ νόημα τοῦ ἀγῶνος τῆς ἰσχυρᾶς δρακὸς τῶν Ἑλλήνων ἐπὶ τῶν ἀποκρήμων βράχων, οἱ ὁποῖοι τοῖς ἀπέμειναν, δὲν ὑπῆρξε σχεδὸν ποτὲ τοπικόν, διότι ἡ Ἑλευθερία τῆς Ἑλλάδος, ὡς πολῦτιμον ἀγαθὸν τῆς ὑπάρξεώς της, ἦτο κατὰ τὸ πλεῖστον συνδεδεμένη πρὸς τὴν τύχην τοῦ πολιτισμοῦ τῆς ἀνθρωπότητος. Ἡ θέσις τῆς Χώρας καὶ αἱ πνευματικαὶ καὶ ἠθικαὶ δημιουργίαι καὶ παραδόσεις τῆς φυλῆς προσέδιδον κατὰ τὸ πλεῖστον νόημα πολὺ εὐρύτερον εἰς τοὺς ἀγῶνάς της. Ἡ τύχη τοῦ Ἑλληνισμοῦ, τοῦ προσκεκολλημένου ἐπὶ τῶν ἱερῶν βράχων τῆς Ἑλλάδος, ἦτο εἰς τὴν ἀρχὴν συνδεδεμένη πρὸς αὐτὴν τὴν ὑπαρξίν ὑψηλοῦ πολιτισμοῦ ἐπὶ τῆς γῆς καὶ εἰτα συνεδέθη πρὸς τὴν ἀνάγκην διατηρήσεως, ἐπεκτάσεως καὶ ἀνανεώσεως αὐτοῦ. Ἐάν ὁ χεῖμαρρος τῶν Ἀσιατῶν, ὁ ἑξαπολυθεὶς κατὰ τῆς ἐλευθερίας τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὴν ἀρχαιότητα καὶ τοὺς Βυζαντινοὺς καὶ κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους, ἐξηφάνιζε τὴν Ἑλληνικὴν φυλὴν, ἡ τύχη τοῦ κόσμου καὶ τοῦ πολιτισμοῦ του θά

ἦτο οἰκτρά. Θὰ ἦτο δυνατόν οἱ Εὐρωπαῖοι νὰ ἐπαναλάβουν σήμερον τὸ τοῦ Τσῶρτσιλ, ὅτι ποτὲ τόσοι ὀλιγάριθμοι δὲν προσέφεραν τόσα πολλά, ὅσα προσέφερον ἡ Ἑλλάς εἰς τὴν ἀνθρωπότητα, ὑπὸ πᾶσαν ἐποψίν.

Ἀναμφιβόλως ὁμως κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαετίαν ἡ προσφορὰ τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸν ἀγῶνα ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας εἶναι μεγίστης ἀξίας, ὅχι μόνον διότι κατενίκησε δύο αὐτοκρατορίας καὶ ἐν τέλει μίαν τρίτην, τὴν κομμουνιστικὴν, καὶ παρέσχε θάρρος καὶ ἐλπίδα εἰς τὸν δοκιμαζόμενον καὶ ἐν ψυχικῇ καταπτώσει εὐρισκόμενον κόσμον, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ πνεῦμα, ὅπερ περικλείεται εἰς τὴν θέλησίν της ν' ἀγωνισθῇ ἔστω καὶ μόνη ὑπὲρ τῶν ἰδανικῶν, τὰ ὁποῖα τῆς παρέδωσεν ἡ ἱστορία τοῦ Ἑλληνοχριστιανικοῦ παρελθόντος της. Αἱ δειναὶ οικονομικαὶ συνθήκαι, ὑπὸ τὰς ὁποίας προσεφέρθησαν αἱ θυσίαι τῶν τέκνων της κατὰ τοὺς τελευταίους ἀγῶνας, μαρτυροῦν ὅχι μόνον περὶ τῆς βιολογικῆς ἰσχύος τῆς φυλῆς μὲ τὰς πλουσίας πνευματικὰς καὶ ἠθικὰς παραδόσεις της, ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς θελήσεώς της νὰ ζῆσῃ ἐν ἐλευθερίᾳ καὶ ἀξιοπροπειᾳ καὶ νὰ διαφυλάξῃ τὴν πολῦτιμον κληρονομίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, ὡς κληρονομίαν τῆς Δύσεως. Ἡ ἐλευθερία τοῦ λόγου, τῆς θρησκείας, ἡ ἐλευθερία ἀπὸ τὸν φόβον καὶ τὴν ἀνάγκην εἶναι ἰδανικά, τὰ ὁποῖα κατ' ἀρχὴν ἐγεννήθησαν εἰς τὴν Χώραν ταύτην.

Ἡ ἐπαγάληψις τῆς δηλώσεως τοῦ ἀειμνήστου Βασιλέως Γεωργίου Β' τοῦ 1940—41, ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ἡγετῶν, ὅτι ἡ δημοκρατικὴ Ἑλλάς θά πολεμήσῃ ἐν ἀνάγκῃ καὶ μόνῃ, ἐάν ἡ δύναμις τοῦ κακοῦ καὶ πάλιν ἐπιτεθῇ κατ' αὐτῆς, δίδει τὴν καλλιτέραν ἀπόδειξιν πόσον ὁ Ἑλληνικὸς λαός, ὁ ὁποῖος προσέφερε τόσα τραγικὰ θύματα, οἷα τὰ μνημονευθέντα σήμερον, ἔχει βαθεῖαν συνείδησιν — καὶ τούτου ἔλαβον πείραν κατὰ τὸ 1943 εἰς τὴν Ρουμέλην καὶ κατὰ τὸν ἀντισυμμοριακὸν ἀγῶνα ἐν Β. Ἑλλάδι — διατὶ ἠγωνίσθη καὶ διατὶ πρέπει νὰ παραμείνῃ μὲ τὸ ὄπλον παρὰ πόδα.

Ὁ Ἑλληνικὸς λαός, ὁ ἀγωνισθεὶς κατὰ τῆς ἐπιβουλῆς, ἡ ὁποία ἐξυφάνθη μεθοδικῶς ὑπὸ τὴν σκέπην τοῦ πατριωτισμοῦ, ὁ ὁποῖος ἐγίγαντώθη ἐπὶ Κατοχῆς, ἐγνώριζε κατὰ τὴν μεγίστην αὐτοῦ πλειοψηφίαν ἤδη πρὸ τοῦ τραγικοῦ διὰ τὸν Ἑλληνισμὸν Δεκέμβριον τοῦ 1944 καὶ τοῦ Ἰανουαρίου τοῦ 1945, περὶ τίνας ἐπρόκειτο. Ἐπρόκειτο περὶ ἀγῶνος περὶ βωμῶν καὶ ἐστιῶν καὶ περὶ διατηρήσεως ἢ μὴ τοῦ πατροπαράδοτου τρόπου ζωῆς τοῦ ἀξιοπροπέου καὶ ἐλευθέρου ἀνθρώπου, ἦτοι τῆς εὐγενεῖας κληρονομίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους καὶ τῆς Δύσεως. Διὰ τοῦτο δὲ ἀκριβῶς κατετάχθη ὑπὸ τὰς σημαίας τοῦ μικροσκοπικοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους τοῦ Δ'βρίου τοῦ 1944 καὶ ὑπέμεινε τὰς κακουχίας καὶ θυσίας μὲ καρτερίαν ἀξίαν θαυμασμοῦ, πιστὸς εἰς τὸν ἑαυτὸν του μέχρι τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἠλευθερώθη καὶ διὰ τῆς συνδρομῆς ἐκείνων, οἵτινες εἶχον, ἐκ πλάνης ὀπλίσει τοὺς ἐγγυρλίους πράκτορας τοῦ ὀλοκληρωτικοῦ κομμουνισμοῦ, τοῦ ὁποῖου ἔσχατος καὶ ἀμετάβλητος σκοπὸς εἶναι ἡ παγκόσμιος κυριαρχία, διὰ τῆς καταλύσεως τῆς ἐλευθερίας τῶν πεπολιτισμένων Ἐθνῶν.

Διὰ τοῦτο τὰ θύματα τοῦ Δεκεμβριανοῦ ἀγῶνος προσέφεραν ἀνεκτίμητον ὑπηρεσίαν καὶ ταυτοχρόνως ἐπετέλεσαν ἔργον συνεχείας τῆς μεγαλειώδους ἀνιστάσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους τῆς νεωτέρας περιόδου ἐναντίον τοῦ νέου ὀλοκληρωτισμοῦ, ὡς νέας μορφῆς τοῦ ἀγῶνος τοῦ Βαρβαρισμοῦ κατὰ τὸν πολιτισμὸν. Δικαιοῦται δὲ νὰ θεωρῇ ἑαυτὴν ἡ Ἑλλάς ὡς τὸν κύριον ἐκπρόσωπον τῆς Δύσεως ἐν τῇ περιοχῇ ταύτῃ ὅχι μόνον δι' ὅτι μέγα προσέφερεν εἰς τὸ παρελθόν, ἀλλὰ δι' ὅτι προσέφερε κατὰ τὸ 1940—1, ὅτε, θαρραλέως ἀγωνισθεῖσα κατὰ τῆς ἐπισημονικῆς βαρβαρότητος, κατὰ τὴν προσφυᾶ ἔκ-

φρασιν τοῦ Γάλλου Προέδρου Ἐρριώ, ἀπέδειξεν, ὅτι διατηρεῖ εἰς τὸ ἀκέραιον τὸ πνεῦμα καὶ τὴν δύναμιν τῶν Ἑλλήνων τοῦ Χρυσοῦ αἰῶνος τοῦ Περικλέους καὶ τοῦ Παρθενῶνος. Τῷ 1940—1 ἔδωκε ἐπὶ πλέον τὴν ἐλπίδα τῆς νίκης εἰς τὸν ἐν ἠθικῇ καταπτώσει εὐρισκόμενον τρομοκρατημένον Κόσμον. Δικαιοῦται ἀκόμη ἡ Ἑλλάς νὰ λέγῃ, ὅτι αὐτὴ κυρίως ἐκπροσωπεῖ τὴν Δύσιν, διότι μετὰ τὴν μεγαλειώδη καὶ καθολικὴν ἀντίστασιν τῆς Κατοχῆς, ἠγωνίσθη κατὰ Δεκέμβριον τοῦ 1944 καὶ ἐν συνεχείᾳ σχεδὸν ἐπὶ τετραετίαν μὲ σταθερότητα, μέχρις οὗ ὁ ἀγὼν τῆς ἤχθη εἰς πέρας ὑπὸ τὴν πεφωτισμένην ἡγεσίαν τοῦ πρώτου Ἑλληνικοῦ ἀξιωματικοῦ στρατάρχου, τοῦ νῦν ἐνδόξου Πρωθυπουργοῦ μας.

Ἡ ἐπιτυχὴς ἀντίστασις τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ κατὰ τὸν ὀλοκληρωτικὸν πόλεμον ὑπῆρξε πολυτίμος ὑπηρεσία πρὸς τὰ Ἠνωμένα Δημοκρατικὰ Ἔθνη, καὶ εἰδικώτερον τῆς Μ. Ἀνατολῆς, διότι δὲν ἔφραξεν ἀπλῶς τὸν δρόμον εἰς τὸν νεώτατον καὶ μᾶλλον ἐπικίνδυνον ὀλοκληρωτισμόν, ἀλλὰ καὶ διότι ἀπεκάλυψεν εἰς τοὺς ἄλλους δυσπίστους Ἑλληνας καὶ εἰς τοὺς ἀφελεῖς δημοκρατικούς εἰρηνοφίλους τῆς Δύσεως τὴν οὐσίαν τοῦ ἀγῶνος, τὸν ὁποῖον ὠφείλον καὶ αὐτοὶ ν' ἀναλάβουν, διὰ νὰ ἀμυνθοῦν κατὰ τῆς ἐνδεχομένης ἐπιθέσεως τῆς δῆθεν «δημοκρατίας Ἀνατολικοῦ τύπου», ὅπως ὠνόμασε σκοπίμως ἡ συνοδοιπόρος δημοσιογραφία τῆς Εὐρώπης τὴν μεγίστην ἐν τῇ Ἱστορίᾳ ἀπάτην, τὴν φέρουσαν τὸ ὄνομα «Σοσιαλιστικὴ Δημοκρατία τῆς Ἀνατολῆς». Εἶναι λοιπὸν μεγίστη ἡ προσφορά τῶν τραγικῶν θυμάτων τῆς Ἑλλάδος, ἡ ὁποία δι' αὐτὸν ἐτέθη ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ἀγῶνος τῶν ἐλευθέρων λαῶν, ὡς πρωτοπόρος καὶ σύμβολον τοῦ ἀνθρωπισμοῦ κατὰ τῆς ἀπανθρωπίας¹, τὴν ὁποίαν ἐξέφανε τὸ ἀσιατικὸν σκοτεινὸν πνεῦμα καὶ ὁ μυστικισμὸς τοῦ μηδενισμοῦ.

Διὰ τοῦτο καυχώμεθα δι' ὅ,τι ἐπετέλεσαν οἱ προκειμένοι νεκροὶ τῆς Ἑλλάδος, εἴτε ὡς στρατιῶται, εἴτε ὡς τραγικὰ θύματα τῆς εὐρωπαϊκῆς ἐλευθερίας. Καυχώμεθα, διότι εἶχον συνειδήσιν τοῦ νοήματος τοῦ ἀγῶνος τῶν. Καυχώμεθα ἐν τῷ μέσῳ τῆς θλίψεως ἡμῶν, διότι αὐτοὶ διὰ τοῦ αἵματός τῶν ἐπότισαν τὸ δένδρον τῆς ἐλευθερίας τῆς Ἑλλάδος καὶ διότι ἐγνώριζον ἀπὸ τὸν βίον τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, ὅτι ἡ θλίψις προπαρασκευάζει σιγά-σιγά ὡς μόνιμον ἔργον καὶ τέλειον τὴν ὑπομονήν, ἡ δὲ ὑπομονὴ παράγει ἀρετὴν δοκιμασμένην καὶ τελείαν, ἡ δὲ δοκιμασμένη ἀρετὴ παράγει τὴν ἐλπίδα εἰς τὸν Θεόν, ὁ ὁποῖος οὐδέποτε κατέλιπεν ἐντελῶς τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος. Καὶ τὰ θύματα τῆς Ἑλλάδος ἀπέθνησκον μὲ τὴν ἐλπίδα, ὅτι ἡ πατρίς οὐδέποτε θὰ ἐκλείψῃ. Καὶ ἡ ἐλπίς τῶν δὲν διαψεύσθη.

«Ἐν ὑπομονῇ πολλῇ», διὰ νὰ χρησιμοποιήσω τοὺς λόγους τοῦ Παύλου πρὸς Κορινθίους (Β' 6,4-5) «ἐν θλίψεσιν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν στενοχωρίαις, ἐν πληγαῖς, ἐν φυλακαῖς, ἐν ἀκαταστασίαις, ἐν κόποις, ἐν ἀγρυπνίαις, ἐν νηστείαις, ἀλλ' ἐν δυνάμει Θεοῦ», παρεσκεύασεν ὁ Ἑλληνικὸς λαός, ἰδίᾳ διὰ τῶν προκειμένων νεκρῶν, τὴν ἐλευθερίαν τῆς Ἑλλάδος, ὡς προμαχῶνος τῆς Δύσεως καὶ ἀξίαν τῆς εὐγνωμοσύνης τοῦ Δυτικοῦ Κόσμου, ἐκδηλωθεῖσαν διὰ τῆς Ἀμερικανικῆς βοηθείας καὶ τῆς ἀλληλεγγύης τῶν ἐλευθέρων δημοκρατικῶν Ἐθνῶν. Ἐπειδὴ δὲ ἡ Ἑλλάς, διὰ νὰ χρησιμοποιήσω καὶ πάλιν τοὺς λόγους τοῦ Παύλου πρὸς Κορινθίους (αὐτόθι σ. 7 ἐξ) «μὲ τὴν δύναμιν τῆς πίστεως εἰς τὸν Θεόν καὶ μὲ τὰ ὄπλα τὰ ἐπιθετικά, ποῦ εἶναι κατάλληλα διὰ τὴν ἐπιβολὴν τῆς δικαιοσύνης καὶ ἰσοστάσεως πρὸς αὐτὰ ποῦ φέρουν οἱ μαχόμενοι στρατιῶται εἰς τὴν δεξιάν των χεῖρα, καθὼς καὶ μὲ τὰ ὄπλα τὰ ἀμυντικά, ποῦ ὁμοιάζουν πρὸς τὰ ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς φερόμενα» «πάνοπλος» καὶ μὲ ὑψηλὸν φρόνημα προσηψίθη τὴν «δι-

καισύνην καὶ ἀλήθειαν» καὶ ἐδημιούργησε τὸν θρίαμβόν τῆς διὰ τοῦτο πέριξ αὐτῆς «ἐσφυρηλατήθη ἡ ἀλληλεγγύη τῶν ἀπειλουμένων δημοκρατικῶν ἔθνῶν εἰς τὴν μεγάλην συμμαχίαν» ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς κραταιᾶς Δημοκρατίας τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, ἡ ὁποία ἔσωσε μέχρι τοῦδε «καὶ ὑπάρχει πιθανότης νὰ σώσῃ ὀριστικῶς τὴν εἰρήνην».

Ἡ μαρτυρικὴ Ἑλλάς, τελοῦσα τὸ εὐλαβὲς τοῦτο μνημόσυνον διὰ τὰ ἀθῶα θύματα τοῦ Δεκεμβριανοῦ κινήματος καὶ τῶν ἀκολουθησάντων ἐθνικῶν ἀγῶνων, δύναται νὰ ἐπαναλάβῃ ἄλλους, ὡσαύτως ἀρμόζοντας εἰς τὴν περιστάσιν, λόγους τοῦ Παύλου πρὸς Κορινθίους. «Ἀποδεικνύομεν ποῖοι εἴμεθα εἰς τὴν δόξαν ποῦ μᾶς ἀποδίδουν οἱ πιστεύοντες εἰς τὸ Εὐαγγέλιον καὶ μὲ τὴν ἀτιμίαν, τὴν ὁποίαν μᾶς ἀποδίδουν αἱ ἄπιστοι, μὲ τὴν δυσφήμισην ἐκ μέρους τῶν συκοφαντῶν μας καὶ τὴν καλὴν φήμην καὶ τοὺς ἐπαίνους τῶν πιστῶν». Ἐμφανίζομεθα «ὡς ἀπατεῶνες ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς τοῦ Εὐαγγελίου καὶ ὡς εἰλικρινεῖς ἀπὸ τοὺς ὁπαδοὺς του, ὡς ἄγνωστοι», λόγῳ τῆς μικρότητος τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ καὶ «ὡς πολὺ γνωστοὶ καὶ περισπούδαστοι», διότι γνωρίζομεν ἐπὶ τρεῖς χιλιάδας ἔτη ν' ἀποθνήσκωμεν ὑπὲρ τῶν εὐγενεστέρων ἰδανικῶν τῆς ἀνθρωπότητος, ἅτινα οἱ Πατέρες μας καὶ εἶτα ὁ Χριστὸς μᾶς ἐνέπνευσαν. Ἐμφανίζομεθα πολλάκις «ὡς κινδυνεύοντες ν' ἀποθάνωμεν καὶ ὁμως ἰδοὺ ζῶμεν». Ἐμφανίζομεθα «ὡς ἀνθρώποι ποῦ παιδαγωγούμεθα ἀπὸ τὸν Θεὸν μὲ βαρυτάτας δοκιμασίας, ἀλλὰ δὲν θανατωνόμεθα. Λόγῳ τῶν δοκιμασιῶν μας αὐτῶν μᾶς νομίζουσιν βυθισμένους εἰς λύπην, ὁμως πάντοτε χαίρομεν» δι' ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ὑπερασπιζόμεν. «Θεωρούμεθα ὡς πτωχοί, ἡμεῖς ὁμως κάμνομεν πολλοὺς πλουσίους», προσφέροντες διὰ τοῦ ὑψηλοῦ πνεύματος τοῦ ἀγῶνος καὶ τῶν θυσιῶν μας πνευματικούς καὶ ἠθικούς θησαυροὺς πολιτίμους διὰ τὴν ζωὴν τῆς Χριστιανικῆς Οἰκουμένης. «Παρουσιάζομεθα σὰν νὰ μὴ ἔχωμεν τίποτε καὶ ὁμως τὰ κατέχωμεν ὅλα».* Διὰ τοῦτο τὸ μνημόσυνον τῶν προκειμένων νεκρῶν εἶναι ταῦτοχρόνως δοξολογία διὰ τὴν λύτρωσίν μας ἀπὸ τὴν βαρβαρότητα καὶ εὐχαριστήριος προσευχὴ καὶ ὕμνος πρὸς τὸν Θεόν, διότι ἐπιτρέπει εἰς ἡμᾶς νὰ ζήσωμεν ἐν ἐλευθερίᾳ, διὰ νὰ οἰκοδομήσωμεν ἕνα καλλίτερον εἰρηνικὸν κόσμον, βασιμὲνον εἰς τὰ ἰδανικά τοῦ Ἑλληνοχριστιανικοῦ πολιτισμοῦ, ὅστις ἀποτελεῖ τὴν ὑψηλοτέραν καὶ εὐγενεστέραν κληρονομίαν τοῦ πλανήτου μας.

Διὰ τοῦτο τὸ μνημόσυνον τῶν νεκρῶν τῆς ἐθνικῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τοῦ Δεκεμβρίου τοῦ 1944 μέχρι τοῦ 1949 εἶναι ἑορτὴ τῆς Ἐλευθερίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς χριστιανικῆς ἀνθρωπότητος.

Καυχώμεθα λοιπὸν καὶ δοξολογοῦμεν τὸν Θεὸν ταῦτοχρόνως, διότι ἡ θυσία τῶν εὐγενῶν τέκνων τῆς Ἑλλάδος δὲν ἐτελέσθη ἐπὶ ματαίῳ. Τὸ ὑψηλὸν πνεῦμα αὐτῆς διαφυλάσσεται ἀσφαλῶς εἰς τὰς καρδίας τῶν Ἑλλήνων καὶ ἐκείνων τῶν Εὐρωπαίων καὶ Ἀμερικανῶν, ὅσοι γνωρίζουν νὰ ἐλληνίζουσιν καὶ νὰ πολεμοῦν ὡς Ἑλληνας πάντα ὀλοκληρωτισμόν, καὶ μάλιστα τὸν σκληρότερον καὶ μεθοδικώτερον, ὁ ὁποῖος ἐνεφανίσθη ποτὲ ἐπὶ τῆς γῆς.

Ἄλλὰ κατὰ τὴν εὐσημον ταύτην ὥραν πρέπει νὰ ὑπομνησθῇ, ἰδίᾳ πρὸς τοὺς νέους τῆς Ἑλλάδος, ὅτι πάντοτε ἰσχύει ἡ Περικλείος ρῆσις «ἀνδρῶν ἔργῳ γενομένων ἀγαθῶν ἔργῳ καὶ δηλοῦσθαι τὰς τιμὰς».

Ἐάν μὴ ὦμεν πάντοτε ἠνωμένοι καὶ ἐάν μὴ καταπολεμῶμεν τὸν μεγαλύτερον ἐχθρόν τοῦ Ἔθνους τὴν ἀτομοκρατίαν μας, ἐάν δῆλα δὴ δὲν θυσιάζωμεν τὰ ἀτομικὰ συμφέροντα εἰς τὰ συμφέροντα τῆς Ἑλ-

* Ἡ παράφρασις τῶν ἀνωτέρω χωρίων τῆς Β' πρὸς Κορινθίους ἐπιστολῆς τοῦ Ἀπ. Παύλου ἐλήφθη ἐκ τοῦ ἔργου τοῦ συναδέλφου κ. Π. Τρεμπέλα: Ἡ Καινὴ Διαθήκη μετὰ συντόμου ἐρμηνείας. Αἱ Ἐπιστολαὶ καὶ ἡ Ἀποκάλυψις. Ἐν Ἀθήναις 1952 σ. 176.

1. Πρβλ. Π. Κανελλοπούλου: ὁ 20ος Αἰὼν.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Τὸ μάθημα.

Τὸ ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐκ τῆς ἀποκαλύψεως τῶν παλαιομερολογιτικῶν ἐγκλημάτων ἐξεγέρσεως τῆς κοινῆς γνώμης ἀνακοινωθὲν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου θέτει ὀριστικῶς εἰς τὴν πραγματικὴν του θέσει τὸ τόσον δοκιμάσαν τὴν Ἐκκλησίαν παλαιομερολογικὸν ζήτημα. Ἐνῶ ἡ Ἐκκλησία ἐπράξεν ἐξ ἀρχῆς τὸ καθήκον τῆς, διαρκῶς καταγγέλλουσα πρὸς τὴν Πολιτείαν καὶ διαμαρτυρομένη διὰ τὰ παλαιομερολογικὰ ἔκτροπα, οὐ μόνον οὐδεμία ἀπεδίδοτο εἰς τὰς ἐνεργείας τῆς προσοχῆς, ἀλλὰ καὶ — τὸ παραδοξότερον — εἰς τοὺς παλαιομερολογίτας ἐξησφαλίζετο σκανδαλωδῶς προνομιακῆ μεταχείρισις καὶ ἀσυνδοσία, ἐπόμενον δ' ἦτο νὰ ἐπιδεικνύται ὑπ' αὐτῶν ἰταμὴ περιφρόνησις πρὸς τοὺς νόμους καὶ τὰς ἀπαγορεύσεις μὲ τὸ θρασὺ ψευδολάβρον τῆς ἐλευθερίας τῆς σκέψεως καὶ τῆς τάχα θερησκευτικῆς συνειδήσεως. Θλιβερώτατον ὅμως ἐπῆλθε τὸ ἐκ τῶν ἐπαισχύντων παλαιομερολογιτικῶν ἀσχημιῶν μάθημα, ἀλλὰ καὶ σωστικώτατον διὰ τὴν ἐπιβαλλομένην στάσιν τῆς Πολιτείας ἐναντι τοῦ ἀπειλήσαντος νὰ διχάσῃ τὸ ἔθνος κινδύνου.

Δικαίως σεμνύνεται.

Χαρᾶς πραγματικῆς καὶ ἀνακουφίσεως πληροῦ ὄλων τῶν Ἑλλήνων τὰς καρδίας ἡ ἔναγχος ὑπὸ τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου ἀνακοινωθεῖσα πρόδοδος τοῦ ἔργου τῆς ἀνοικοδομήσεως τῶν κατεστραμμένων ἱερῶν ναῶν — τριακῶσιοι δέκα ἀνηγέρθησαν ἐκ θεμελιῶν καὶ ὀκτακῶσιοι ἐπεσκευάσθησαν — ἔργον ὀφειλόμενον εἰς τὴν βαθεῖαν πίστιν καὶ εἰς τὴν ἀπαράμιλλον εὐσεβῆ φιλοτιμίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ὅστις ἀπαξ ἔτι, καὶ ἐν τούτῳ, ἀποδεικνύεται ὑπέρτερος καὶ ἰσχυρότερος τῶν δυσμενῶν καὶ ἀντιξῶν περιστάσεων καὶ ἱκανός, ὅπως γίνεται ὄργανον ἀληθινῶν, δυνα-

λάδος, ἐὰν δὲν εἴμεθα ἰσχυροὶ ἐν τῇ Κυβερνήσει τῆς Χώρας καὶ ἐὰν δὲν διατηρήσωμεν σαφῆ τὴν συνείδησιν, ὅτι κατ' αὐτὴν τὴν ἐποχὴν τῆς ἐνόπλου ἀνακωχῆς ἔχομεν πρὸ πάντων ἀνάγκην σταθερότητος εἰς τὰς πεποιθήσεις καὶ τὴν πολιτικὴν ἔναντι τῶν ἐχθρῶν τῶν ἰδανικῶν τοῦ Ἔθνους, τότε δὲν θὰ εἴμεθα ἀξιοὶ τῶν θυσιῶν των καὶ δὲν θὰ τιμῶμεν ἔργῳ τὰ πεσόντα ὑπὲρ Πατρίδος εὐγενῆ τέκνα τῆς Ἑλλάδος. Ζῶμεν τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν ἡ δύναμις σέβεται μόνον τὴν δύναμιν. Διὰ τοῦτο πρέπει ἡ γενναιοφροσύνη τῶν χριστιανῶν Ἑλλήνων νὰ παρέχηται μόνον εἰς ἐκείνους, οἱ ὅποιοι μετανοοῦντες εὐλικρινῶς προσέρχονται εἰς τοὺς κόλπους τῆς ἐθνικῆς οἰκογενείας καὶ ἀναλαμβάνουν νὰ ὑπερασπίσων μᾶζι μας τὰ ἐθνικὰ ἰδανικά, διὰ τὰ ὁποῖα πολλαὶ γενεαὶ Ἑλλήνων, ἐν τῷ μέσῳ τραγικῶν συνθηκῶν, μὲ γενναιότητα καὶ ἀπαράμιλλον ἀντίληψιν τοῦ καθήκοντος πρὸς τὴν Ἑλλάδα, ὑπερήσπισαν.

Τὸ ὑψηλὸν πνεῦμα τῆς θύσιας των ἄς ἐμπνέη τοὺς ταγοὺς τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Παιδείας τῆς Ἑλλάδος, ὡς εὐγενέστατον ὑπόδειγμα πρὸς μίμησιν καὶ ὡς ὑψηλόφρων παρόρμησις, πλήρης ἐλπίδων διὰ τὸ μέλλον τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς ἀνθρωπότητος. Διὰ τοῦτο ἄς εἶναι ἡ μνήμη αὐτῶν αἰωνία εἰς τὸν νοῦν, τὴν καρδίαν καὶ τὴν βούλησιν τῆς Νεότητος τῆς Ἑλλάδος.

μεθα εἰπεῖν, θανματουργιῶν. Ὅθεν καὶ ἡ πάτριος Ἐκκλησία δικαίως σεμνύνεται ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ τῶν πνευματικῶν αὐτῆς τέκνων ἠθικῆ ῥώμῃ καὶ μεγάλῃ δικαιοῦται νὰ ἔχη ἐν Κυρίῳ καύχησιν διὰ τὴν πλήρη καὶ ὀλόκληρον δικαιοῦσιν τῆς ἐμπιστοσύνης, μεθ' ἧς, καὶ πάντοτε καὶ ἐν τῇ εἰδικῇ ταύτῃ περιπτώσει ἀπέβλεπεν εἰς τὴν ὀλοπρόθυμον ὑπ' αὐτῶν ἐκπλήρωσιν τοῦ πρὸς τὰ ἱερά καὶ τοὺς βωμοὺς τῆς φιλῆς Πατρίδος καθήκοντος. Ἐδλογητὸς ἐπὶ πᾶσιν ὁ πάντων τῶν ἀγαθῶν Χορηγός.

Ἐπιβαλλομένη προπαιδεία.

Τὸ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Θερησκευμάτων εισηγηθὲν εἰς τὰς Ἱερατικὰς Σχολὰς καὶ τὰ ἀνώτερα Ἐκκλησιαστικὰ Φροντιστήρια μέτρον τῆς Ἱεραποστολικῆς ἐξορμήσεως τῶν τελειοφίτων σπουδαστῶν των εἰς τὰς περιφερείας τῆς ὑπαίθρου, ὡς ἀναφέρεται ἀλλαγῶν τοῦ ἀνὰ χεῖρας φύλλου, ἐνέχει διττὴν σκοπιμότητα. Πρῶτον, παρέχει στάδιον ἐφαρμογῆς ἐν τῇ πράξει τῶν θεωρητικῶν διδασμάτων, πρακτικῶς προπαιδεῦον τοὺς μέλλοντας ἱερεῖς πρὸς ἀριωτέραν καὶ τελειότεραν διαποίμανσιν τοῦ μέλλοντος νὰ ἀνατεθῆ εἰς αὐτούς, ἤδη ἐπαρκῶς διὰ τὰ καθήκοντά των ἐφωδιασμένους, πνευματικοῦ ποιμνίου. Δεύτερον, ἀποτελεῖ παράγοντα σημαντικὸν τονώσεως τοῦ θερησκευτικοῦ συναισθήματος καὶ τοῦ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν δεσμοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ τῆς ὑπαίθρου, βλέποντος τοὺς λειτουργοὺς τῆς στενωῆς μεριμνῶντας περὶ τῆς ψυχικῆς του καλλιουργείας.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ

Ἡ Ἱερά Σύνοδος ἐν ταῖς τακτικαῖς αὐτῆς συνεδρίασις τοῦ λήξαντος πρώτου δεκαπενθημέρου τοῦ παρόντος μηνὸς ἡσχολήθη ἐπὶ ὑποθέσεων τρεχούσης φύσεως καὶ ἐπὶ διαφόρων ὑπηρεσιακῶν ζητημάτων.

Ἡ Ἱερά Σύνοδος δι' ἐγκυκλίων τηλεγραφημάτων αὐτῆς πρὸς τοὺς Σεβ. Ἱεράρχας, τοῦτο μὲν ἐπληρόρησεν αὐτοὺς περὶ τοῦ ὅτι δὲν ἤρθησαν τὰ κατὰ τῶν Παλαιομερολογιτῶν μέτρα, τοῦτο δὲ παρεκάλει αὐτοὺς ὅπως μετάσχῳσι τοῦ παρὰ τοῦ Ἐθνικοῦ Ἰδρύματος ὀργανουμένου ἑορτασμοῦ τῆς «Ἑβδομάδος τοῦ Διδασκάλου».

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 215/710, ἀπὸ 28-1-1953, ἐγκυκλίου τῆς Ἱ. Συνόδου παρεκλήθησαν ἅπαντες οἱ Σεβ. Ἱεράρχαι, ὅπως παράσχῳσιν αὐτῇ τὰ διὰ τὸν καταρτισμὸν τοῦ «Βιογραφικοῦ Μητρώου τῆς Ἱεραρχίας» ἀναγκαζιούντα στοιχεῖα.

Ἀποστολικὴ Διακονία. Ἐπανῆλθεν ἐξ Ἰνδιῶν ὁ ἐκ τῶν Διευθυντῶν τῆς Ἀποστολ. Διακονίας Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτης κ. Παντελεήμων Καρανικόλας, μεταβὰς ἐκεῖσε, ἀδεία τῆς Ἱ. Συνόδου, ἐπὶ παρακολουθήσει τῶν ἐργασιῶν τοῦ ἐν Κότταυαμ τοῦ Τραβανκόρ (Νοτίων Ἰνδιῶν) συνελθόντος τῆ 11—25 τοῦ παρελθόντος Δεκεμβρίου «Γ' Παγκοσμίου Συνεδρίου τῆς Χριστιαν. Νεολαίας», περὶ οὗ καὶ ἐδημοσιεύθη σχετικὸν ἄρθρον ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ τῆς «Ἐκκλησίας».

Ἡ, πρωτοβουλία τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφαναρσάλων κ. Κυρίλλου, ὀργανωθεῖσα ἐν Καρδίτῃ «ἑβδομάς κηρυγμάτων τῆς Ἀποστολ. Διακονίας» ἔληξε τῇ ἐσπέρᾳ τῆς Κυριακῆς, 1ης Ἰσταμένου μηνός, διεξαχθεῖσα μὲ τακτικὸν ὀμιλητὴν τὸν κ. Α. Ζαχαρῆν, ἐν πρωτοφανεῖ συναγεμῶ εὐσεβῶν ἀκροατῶν μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν νομάρ-

χην, τούς γυμνασιάρχας, τούς καθηγητάς και τούς προϊσταμένους όλων τών δημοσίων υπηρεσιών. Ίδιαίτερον ενδιαφέρον επέδειξαν αί διοικήσεις τών εμπορικών, εργατικών κλπ. οργανώσεων. Ἡ Α. Σ. ὁ Μητροπολίτης ἐχοροστάτει καθ' ἑκάστην ἑσπέραν.

Ἐξεδόθη καὶ κυκλοφορεῖ τὸ ὑπ' ἀριθ. 14 τεύχος (Φεβρουαρίου 1953) τοῦ οἰκογενειακοῦ περιοδικοῦ «Τὸ Χαρούμενο Σπίτι» μετὰ τοῦ ὑπὸ τὸν τίτλον «Τὰ Χαρούμενα Παιδιά» παιδικοῦ τοῦ παραρτήματος.

Συνεχίζονται, ἑκάστην Πέμπτην καὶ ὥραν 8.50' μ.μ., αἱ ἀπὸ τοῦ Κεντρ. Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων ραδιοφωνικαὶ ἐκπομπαὶ ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ φωνὴ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος».

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ

Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος παρέστη τῇ 7ῃ Ἰσταμένου μηνός εἰς τὴν ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Ἀθηνῶν τελετῇ τῆς ἐγκαταστάσεως τῶν νέων Πανεπιστημιακῶν Ἀρχῶν.

—Ἐπίσης ἡ Α. Μακ. παρέστη εἰς τὸν ἑορτασμόν τῆς 100ετηρίδος τοῦ κ. Ἰωάν. Ἀθανασάκη ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, τῇ 2ῃ τοῦ ἰδίου μηνός, καὶ εἰς τὸν ἑορτασμόν τῆς 90ετηρίδος τοῦ κ. Ἰππ. Καραβία ἐν τῷ «Παρνασσῷ», τῇ 8ῃ.

—Τὴν 7ην τοῦ ἰδίου μηνός ἐπεσκέφθη τὴν Α. Μακ. ὁ Ὑπουργὸς Ἐμπορίου κ. Παπαληγούρας.

—Ἐπίσης ἡ Α. Μακ. ἐδέχθη κατὰ τὸ αὐτὸ διάστημα, ἀλληλοδιαδόχως, τούς κ. κ. Παναγιωτίδην, δντὴν Ὑπουργεῖου Δικαιοσύνης, Σακκᾶν ἀντισηνταγματάρχην, Μόδην πρῶν ὑπουργῶν, Χιμαριὸν ἐπιτετραμμένον ἐν Λιβάνῳ, Ταλλιαδοῦρον πολιτευτὴν Καρδίσης, Μιχαηλίδην βουλευτὴν Ξάνθης, Καλογερόπουλον διευθυντὴν Ἐνώσεως Συνακτῶν, Βέλλαν Καθηγητὴν τοῦ Πιμίου, Κεραμίδαν καθηγητὴν Ἀθανασίου βουλευτὴν Ἰωαννίνων, Πιτούλην δήμαρχον Ἦγουμενίτης, Κυρέλλου δήμαρχον Ν. Σμύρνης, Λούβαριν Καθηγητὴν τοῦ Πιμίου, Ἀναστ. Μιχαλακόπουλον πρῶν ὑπουργῶν, Θεοδωρόπουλον ἐπιθεωρητὴν δασῶν, Μαλαγαρδὴν δντὴν Δικαστικοῦ Ἐθν. Τραπεζῆς, τὰς κυρίας Λελοῦδα, Ἀγγελ. Χατζημιχάλη κ. ἄ.

Ἱεραποστολικαὶ ἐξορμήσεις. Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας δι' ἐγκυκλίου πρὸς τὰς διευθύνσεις τῶν ἐκκλησιαστικῶν σχολῶν καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν φροντιστηρίων ἐντέλλεται, ὅπως κατὰ τὰς Κυριακάς καὶ ἑορτάς διοργανώσῃ ἱεραποστολικὰς ἐξορμήσεις τῶν ἡδὴ ἐπαρκῶς κατηρτισμένων θεωρητικῶς καὶ πρακτικῶς τελειοφοίτων τῶν εἰς τὰ πλησιέστερα τῆς ἑδρας τῶν σχολείων τῶν χωρίων. Κατὰ τὰς ἐξόδους ταύτας τῶν σπουδαστῶν οἱ μὲν ἐξ αὐτῶν κληρικοί θὰ τελοῦν ὑποδειγματικῶς τὰς ἱεραποστολικὰς καὶ τὰς ἱερὰς ἀκολουθίας, θὰ κηρύττουν τὸν θεῖον λόγον καὶ γενικῶς θὰ ἐπιτελοῦν πᾶν ἐκ τῶν καθηκόντων τῶν ὡς ἐφημερίων ἀπορρέον ἔργον, οἱ δὲ λαϊκοί, πρὸς τῷ θεῷ κηρύγματι, θὰ θέτουν τὰς βάσεις ὁργανώσεως κατηχητικῶν σχολείων καὶ θὰ ἀναπτύσσουν πᾶσαν ἱεραποστολικὴν δράσιν ἐπιβαλλομένην ἐκ τῶν ἑκασταχοῦ τοπικῶν καὶ κοινωνικῶν συνθηκῶν. Ἐπιπροσθέτως συνιστᾶται, ὅπως αἱ ἐξορμήσεις αὐτὰς διοργανοῦνται μετὰ ἐπιμεμελημένην προπαρασκευὴν καὶ παρακολουθοῦνται ὑπὸ ὑπευθύνων θεολόγων καθηγητῶν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΠΟΛΕΩΣ

Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀμερικῆς. Τὸ ἐν Ἦν. Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς «Ἐθνικὸν Συμβούλιον τῶν Ἐκκλησιῶν τοῦ Χριστοῦ» (National Council of the Churches of Christ, in America) ἰδρύθη τὸν Νοέμβριον τοῦ 1950 ἐν τῇ πόλει Κλήβελαν τῆς Πολιτείας Ὀχάϊο. Τὴν πρωτοβουλίαν τῆς συγκροτήσεώς του ἀνέλαβον ὀκτὼ μεγάλοι θρησκευτικαὶ ὁργανώσεις, μετὰ τὸν σκοπὸν ἐξευρέσεως τρόπου συνεργασίας πρὸς θρησκευτικὴν καὶ ἠθικὴν

διαπαιδαγώγησιν τοῦ Ἀμερικανικοῦ λαοῦ καὶ ἐπιτυχέστεραν καταπολέμησιν τῆς ἀμαρτίας καὶ τοῦ ὀργανωμένου κατὰ τῆς θρησκείας πολέμου. Τούτου μετεῖχον 29, ἐκ τῶν σπουδαιότερων προτεσταντικῶν ὁμολογιῶν ὡς καὶ αἱ ἐξῆς ὀρθόδοξοι ἐκκλησιαστικαὶ ὁμάδες τῆς Ἀμερικῆς: Συριακὴ, Ρωσικὴ, Ρουμανικὴ, Οὐκρανικὴ. Ἡ ὀρθόδοξος Ἑλληνικὴ, παραμείνασα ἐκτὸς τῆς κινήσεως ταύτης καὶ εὐρεθεῖσα μετὰ τὸν δύο ἰσχυρῶν θρησκευτικῶν συγκροτημάτων, τοῦ Ρωμαιοκαθολικοῦ ἐξ 25 ἑκατομμυρίων καὶ τοῦ Προτεσταντικοῦ ἐκ 36 ἑκατομμυρίων, ἀπεφάσισε, τέλος, μετὰ διετία νὰ προσχωρήσῃ εἰς τὸ συγκρότημα τῶν Ἐκκλησιῶν τοῦ Χριστοῦ.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ

Εἰς τὴν πρὸς ὀλόκληρον τὸν κόσμον ἑκκλησίαν τῆς πρὸς προαγωγὴν τῆς παγκοσμίου εἰρήνης ἐν Μόσχᾳ συγκαληθείσης Συνδιασκέψεως τῶν ἀντιπροσώπων πάντων τῶν ἐν τῇ Σοβιετικῇ Ρωσίᾳ θρησκουμάτων, ἡ Α. Θ. Μ. ὁ Πατριάρχης Ἀντιοχείας Ἀλέξανδρος ἀπήντησε διὰ τῆς ἀκολουθοῦσας πρὸς τὴν Α. Θ. Μ. τὴν Πατριάρχην Ρωσίας Ἀλέξιον ἐπιστολῆς, δημοσιευομένης ἐν τῷ ἐπίσημῳ ὀργάνῳ τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας:

Τῷ Μακαριωτάτῳ Ἀλεξίῳ Πατριάρχῃ Μόσχας καὶ πάσης Ρωσίας.

Ὁρμώμενος ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ Ὑμετέρα Μακαριότης μετὰ τῶν προκαθημένων αὐτοκεφάλων ὀρθόδοξων Ἐκκλησιῶν καὶ ἀντιπροσώπων ἄλλων θρησκευτικῶν ὁμολογιῶν συνήλθετε ὅπως διασκεφθῆτε ἐπὶ τόσον διὰ πάντας τοὺς λαοὺς σπουδαίου ζήτηματος, οἷος ὁ ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως τῆς εἰρήνης ἀγῶν καὶ ἡ ἀποτροπὴ τῆς ὀλεθρίας χρήσεως τῶν βακτηριολογικῶν καὶ ἄλλων μέσων πολέμου πρὸς ὀμαδικὴν ἐξόντωσιν ἀθῶν ἀνθρώπων, προσαγορεύω τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα καὶ πάντας τοὺς μετασχόντας τῆς Συνδιασκέψεως ἐπὶ τοῖς εὐεργετικοῖς ὕμῶν ἔργοις, ἐχόμενος πλήρῃ ἐπιτυχίαν εἰς τὸν ὕψηλόν ὕμῶν σκοπόν.

Εὐρισκόμενος μακρὰν ὕμῶν, νοερώς μετέχω μεθ' ὕμῶν καὶ δηλῶ ὅτι εἶμαι ἔτοιμος νὰ ἀφιερῶσω πάσας μου τὰς δυνάμεις πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς εἰρήνης κατὰ πάσαν τῶν προσπαθουσῶν νὰ ἐξαπολύσῃ πόλεμον καὶ νὰ προξενήσῃ εἰς τὴν ἀνθρωπότητα φρικτὴν καὶ συμφορὰς σκοτεινῶν δυνάμεων.

Εὐχομαι εἰς πάντας τοὺς λαοὺς ἀνεξάντλητον πηγὴν ἐνεργείας ἐν τῷ ἀγῶνι ὑπὲρ τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἀκμῆς τῶν.

Ὁ Ἀντιοχείας καὶ πάσης Ἀνατολῆς

Ἀλέξανδρος Γ'

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

Τὸν παρελθόντα Ὀκτώβριον τὸ ἐν Μόσχᾳ, κρατικὸν τυπογραφεῖον τῆς Ρωσίας ἔθεσεν εἰς κυκλοφορίαν μελέτην τοῦ Ν. Κ. Ἀμόσωφ ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ ἀρχὴ καὶ ἡ ταξικὴ οὐσία τοῦ Χριστιανισμοῦ». (The Origin and Class Essence of Christianity). Ἀθῆναι προβάλλεται ὡς παράδειγμα τοῦ τρόπου τῆς ἐκρίσεως τῆς θρησκείας ἐν τῇ Σοβιετικῇ Ρωσίᾳ. Περιλαμβάνει τὸ κείμενον μιᾶς διαλέξεως ἐπὶ τοῦ «Ἀντιδραστικοῦ ρόλου τοῦ Χριστιανισμοῦ» καὶ «ὀδηγίας» σχεῖν ἔχουσας μετὰ τὴν μέθοδον καὶ τὴν ἀνάγκασιν τῆς ὡς ἄνω μελέτης. Μεταξὺ ἄλλων ὁ συγγραφεὺς ἐν προλόγῳ γράφει καὶ τὰ ἐξῆς: «Ὁ Χριστιανισμὸς εἶναι μίαν τῶν λίαν διαδεδομένων θρησκειῶν. Ἐνεφανίσθη κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἀρχαίας Ρωμαϊκῆς Αὐτοκρατορίας ὡς φανταστικὴ διεστραμμένη ἀντανάκλασις τῆς καταφανοῦς ἀδυναμίας τῶν μαζῶν μιᾶς κοινωνίας δούλων κατὰ τῶν ἐκμεταλλετῶν καὶ δυναστῶν. Ἐν τῇ ἀπελπισίᾳ τῶν νὰ καλλιτερεύσῃ τὴν θέσιν τῶν, οἱ Ρωμαῖοι δούλοι καὶ οἱ πτωχοὶ ἤρχισαν νὰ πιστεύουν εἰς ἀπάτηλὴν θρησκευτικὴν λύσιν, εἰς τὸν Σωτῆρα, ὅστις ὑπέσχετο ἀνακούφισιν τῶν πασχόντων καὶ κο-

πιώντων». Ἐν δὲ ταῖς ὁδηγίαις συνιστᾶται εἰς τοὺς ὁμιλητὰς νὰ τονίζουσι ἐν τῇ κατὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ πολεμικῇ τῶν κυρίως τὰ ἐξῆς τέσσαρα σημεία: α) ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ὅστις πιστεύεται ὑπὸ τῶν πιστῶν ὅτι εἶναι ὁ Ἰδρυτὴς τοῦ Χριστιανισμοῦ, οὐδέποτε πράγματι ὑπῆρξεν· β) ὅτι ὁ Χριστιανισμὸς ὑπῆρξεν ἀποτέλεσμα τῆς μακρᾶς πορείας τῆς πίεσεως καὶ ἐκμεταλλεύσεως τῶν δούλων καὶ πτωχῶν ὑπὸ τῶν ἐκμεταλλευτῶν καὶ δυναστῶν· γ) ὅτι ὁ χριστιανισμὸς εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἐπαίξε ρόλον ἀντιδραστικὸν καὶ ὅτι αἱ κοινωνικαὶ ἀρχαὶ τοῦ χριστιανισμοῦ δικαιώνουν τὴν παλαιὰν μορφήν τῆς δουλείας· καὶ δ) ὅτι ἐν τῇ Ρωσίᾳ ὁ Χριστιανισμὸς, λόγῳ τῶν ἀντιεπισημονικῶν ἀπόψεων του καὶ τῆς ἀντιδραστικῆς ἠθικῆς του, μεγάλως βλάπτει τὴν κομμουνιστικὴν ἐκπαίδευσιν τῶν ἐργατῶν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΣΕΡΒΙΑΣ

Ἐξ ἀφορμῆς τῶν σχέσεων Νοτιοσλαβίας καὶ Βατικανοῦ, ὁ ραδιοφωνικὸς σταθμὸς τοῦ Βελιγραδίου ἀνήγγειλε, κατὰ τοὺς «Ἐκκλ. Καιροὺς» τοῦ Λονδίνου, ὅτι συνεκλήθη ἐν Βελιγραδίῳ σύσκεψις ὑπὸ τὸν Στρατάρχη Τίτο τῇ συμμετοχῇ καὶ τῶν ἡγετῶν τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς ἐν Σερβίᾳ Ἐκκλησίας, πρὸς ἀποκατάστασιν τῶν σχέσεων Ἐκκλησίας καὶ κράτους μετὰ τὴν διακοπὴν τῶν διπλωματικῶν σχέσεων Βελιγραδίου καὶ Βατικανοῦ. Κατὰ τὰς ἰδίας πληροφορίας, οἱ ρωμαιοκαθολικοὶ ἐπίσκοποι κατ' ἐπανάληψιν ἐτόνισαν κατὰ τὴν σύσκεψιν, ὅτι οὐδεμίαν εἶχον ἐξουσιοδότησιν ἢ κύρος νὰ καταλήξουν εἰς συμφωνίας ἀνευ ἐγκρίσεως τοῦ Βατικανοῦ. Ὡς πρὸς τὴν ἐν γένει στάσιν τοῦ Τίτο ἔναντι τῆς θρησκείας, οἱ «Ἐκκλησιαστικοὶ Καιροὶ» ὑπομνησκούν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ λησμονῆται, ὅτι τὸ καθεστῶς τοῦ Τίτο παραμένει κομμουνιστικὸν καὶ θεωρεῖ ἄρα τὴν θρησκείαν ὡς «ἄπιον τοῦ λαοῦ», ἐπὶ τὰς σχέσεις δὲ ρωμαιοκαθολικισμοῦ καὶ Σερβικοῦ καθεστῶτος ἐπιδρᾶ καὶ τὸ ζήτημα τῆς Τεργέστης καὶ τὸ ὅτι ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Στερπιας κατέκρινε τὸ καθεστῶς τοῦ Τίτο.

—Τὸ ἐπίσημον Γιουγκοσλαβικὸν Πρακτορεῖον εἰδήσεως ἀνεκοίνωσεν, ὅτι ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ νέου ἔτους ἡ Γιουγκοσλαβικὴ Κυβέρνησις ἡμνήστευσε καὶ ἀπέλυσε ἐκ τῶν φυλακῶν ἐξήκοντα τρεῖς ἱερεῖς τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας. Οὗτοι δι' ἐπιστολῆς τῶν πρὸς τὸν Στρατάρχη Τίτο εὐχαριστήσαντες αὐτὸν διεβεβαίωσαν, ὅτι θὰ προσπαθῶσιν νὰ ἀναπτύξουν νέας εἰλικρινεῖς σχέσεις μετὰ τοῦ λαοῦ, τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῶν Γιουγκοσλαβικῶν Ἀρχῶν.

—Ἐν συνεντεύξει του πρὸς ἀνταποκριτὴν τοῦ «Ἀποστόλου Ἀνδρέου» τῆς Ἐκκλησίας Κ/πόλεως ὁ Μακαρ. Πατριάρχης κ. Βικέντιος ἐρωτηθεὶς περὶ τῆς Οἰκουμενικῆς κινήσεως τῶν Ἐκκλησιῶν εἶπεν, ὅτι εἰς αὐτὴν δέον πρότερον νὰ καθορισθοῦν αἱ μετὰ τῶν θέσεις τῶν ἑτεροδόξων καὶ ἔπειτα νὰ τοποθετηθῶμεν ἡμεῖς μετ' ἀσφάλειαν καὶ σύνεσιν ἔναντι ὄλων. Διότι πρὶν, ἢ λύσῃ οὗτοι τὰς μετὰ τῶν διαφορὰς, ἡμεῖς οὐδένα ἔχομεν λόγον νὰ λάβωμεν ἐνεργὸν στάσιν. Πρέπει νὰ ἀναμένωμεν. Πιστεύει ὅμως εἰς τὴν κοινωφελῆ καὶ ἀγαθοεργὸν δρᾶσιν, ἥτις δύναται νὰ προέλθῃ ἐκ τῆς κινήσεως ταύτης, ἀπὸ τῆν ὁποίαν δέον νὰ ἀποκλεισθῇ ἡ ἀναζητήσις νέας θρησκείας, ἥτις ἐνδέχεται νὰ παραχθῇ ἐκ τῶν διαφόρων ἀλληλοὑποχωρήσεων...

—Καὶ ἐν ἐπιστολῇ του πρὸς τὴν ἐφημερίδα «Πολιτικά» τοῦ Βελιγραδίου ὁ Πατριάρχης, χαρακτηρίζων ὡς ἀβασίμους τὰς περὶ προσκομμάτων καὶ διώξεων τῆς ἐν Γιουγκοσλαβίᾳ θρησκευτικῆς ζωῆς, βεβαίῳ, ὅτι τὰς μετὰ τῆς Σερβικῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ Γιουγκοσλαβικοῦ Κράτους σχέσεις χαρακτηρίζει βαθμιαία καὶ σταθερὰ βελτίωσις. Ἡ Σερβικὴ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία—δηλοῖ ἡ Α. Θ. Μ.—πάντοτε καὶ κατὰ πᾶσαν περίστασιν καὶ ἐποχὴν τῆς ἐθνικῆς ζωῆς προ-

σπάθησε νὰ φανῇ χρήσιμος εἰς τὸ ἔθνος καὶ νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὰς ἀνάγκας του. Εἰς τεκμηρίωσιν δὲ μερίζονα τῆς ἁρμονικῆς μετὰ τῆς Ἐκκλησίας καὶ Κράτους συμβιώσεως ὁ Πατριάρχης ἀναφέρει, ὅτι τὸ Κράτος παρέχει εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ἐπίδομα, συνῆψε δὲ μετ' αὐτῆς συμφωνίαν περὶ κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως, ἀπαλλασσοῦσης αὐτὴν τῆς μερίμνης περὶ τὴν καταβολὴν συντάξεως εἰς τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς συνταξιούχους. Ἐπὶ πλέον, τὸ Κράτος οὐ μόνον δὲν ἠμποδίζει τὴν ἐπαφὴν τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὰς λοιπὰς ὀρθοδόξους καὶ ἐν γένει χριστιανικὰς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ καὶ ὑπεβοήθησεν αὐτὴν.

Ἐπὶ τῇ ἐπισκέψει τοῦ Στρατάρχη Τίτο εἰς Λονδίνον. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τῆς Κανταβρυγίας, ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἐπικειμένην ἐπίσημον ἐπίσκεψιν τοῦ Πρωθυπουργοῦ τῆς Σερβίας Στρατάρχη Τίτο, φέρει τὰ δηλώσας εἰς τοὺς «Ἐκκλησιαστικοὺς Καιροὺς» τοῦ Λονδίνου, ὅτι ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Μεγ. Βρεταννίας πρέπει κατὰ τινὰ τρόπον νὰ καταστήσῃ γνωστὰ τὰ αἰσθήματα τοῦ Βρετανικοῦ λαοῦ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τῆς Γιουγκοσλαβίας προκαλούμενου ἐκ τῶν πιέσεων καὶ καταδιώξεων τῆς Ὀρθοδόξου καὶ τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας ἐν Σερβίᾳ. Τοιαῦτα γεγονότα, εἶπε, προκαλοῦν ἀσχητὴν κριτικὴν τοῦ Βρετανικοῦ λαοῦ πρὸς τὴν Γιουγκοσλαβικὴν Κυβέρνησιν. «Ἐφ' ὅσον δὲ ταῦτα, ἐπέειπεν ὁ Ἄγγλος πρωθυπουργός, παραμένουν, ἐμποδίζουν τὴν εἰλικρινῆ ἀνάπτυξιν φιλίας μετὰ τῶν δύο ἔθνῶν μας».

Εἰς τὰς δηλώσεις αὐτὰς τοῦ Ἄγγλου Πρωθυπουργοῦ ἀπήντησεν ὁ Στρατάρχης Τίτο δηλώσας, ὅτι, ἐάν ἐγνώριζεν, ὅτι τὰ πενήκοντα τοῖς ἑκατὸν τῶν Ἄγγλων δὲν ἐπεθύμουν τὴν ἐπίσκεψιν του εἰς Ἀγγλίαν, οὐδέποτε θὰ μετέβαινε καὶ ὅτι ἡ προαγωγή τοῦ καθολικοῦ Στέβινακ εἰς Καρδινάλιον ἦτο ἐχθρική πράξις πρὸς τὴν Σερβικὴν Κυβέρνησιν, ἥτις οὐδέποτε θὰ ἐπιτρέψῃ εἰς αὐτὸν νὰ εἶναι πάλιν Ἀρχιεπίσκοπος εἰς Ζάγκρεμπ. Ἐπίσης δι' ἐπιστολῆς του δημοσιεύσεως εἰς τὸν Σερβικὸν τύπον ἀπήντησεν ἐπικρίτων τὰς δηλώσεις τοῦ Σεβ. Κανταβρυγίας ὁ ὀρθόδοξος Πατριάρχης τῆς Σερβίας κ. Βικέντιος. Ὁὐδεὶς λέγει ἐξουσιοδότησε τὴν Α. Σεβ. νὰ συζητήσῃ τὰς σχέσεις μετὰ τῆς Σερβικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Κράτους, οὐδ' ἦτο ἡ κατάλληλος εὐκαιρία πρὸς συζήτησιν τοιούτων θεμάτων. Περαιτέρω ὁ Σέρβος Πατριάρχης δηλοῖ, ὅτι καὶ σχέσεις μετὰ τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Κράτους βαθμηδὸν καὶ σταθερῶς βελτιοῦνται· ἐλπίζω δ' ὅτι αὐτὰ συντόμως θὰ καταστοῦν κανονικαί».

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Παρόντων τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ Οἰκ. Συμβουλίου τῆς Ἐκκλησίας Dr. Visser't Hooft καὶ ἄλλων ἐπισήμων, ἤρξατο τὸν περ. Νοέμβριον τῶν ἐργασιῶν του διὰ τὸ τρέχον ἀκαδημαϊκὸν ἔτος τὸ νεοῦστατον Ἰνστιτούτον τῶν Οἰκουμ. Σπουδῶν τοῦ Οἴκου. Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν ἐν Ἐλβετίᾳ, πλησίον τῆς Γενεύης (Château de Bossey). Συγχρόνως ἐγένοντο καὶ τὰ ἐγκαίνια τῶν νέων συγχρονισμένων κτιρίων τοῦ Ἰνστιτούτου. Ὡς ἤδη ἐγράψαμεν, τὸ Ἰνστιτούτον τοῦτο ἀποτελεῖ τμήμα τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Γενεύης, τοῦ ὁποῦ οὐδ' ὀφύταν, ὁ Κοσμητὸρ καὶ οἱ καθηγηταὶ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς παρίσταντο κατὰ τὴν ἐπίσημον ἑναρξιν τῶν μαθημάτων.

—Ἡ Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν κατὰ τὴν τελευταίαν αὐτῆς συνεδρίαν ἐν Λυτκνῶν δι' ἐκλήσεώς της πρὸς τὸν Ο.Η.Ε. συνέστησεν, ὅπως μὴ ἐπεκταθῇ ὁ ἐν Κορέᾳ πόλεμος, ἐξέφρασε δὲ λύπην διότι οὐδὲν σχέδιον ἐγένετο ἐκόμη ἀποδεκτὸν κατὰ τὰς μακροχρονίους συζητήσεις ἀνακαυχῆς.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Κώστα Μουχτάρη, Ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν πατρίδα (φιλοσοφικαὶ μελέται). Δεμοσός 1953 (σελ. 10).

Ἡλία Στ. Παπαδοπούλου, Γυμνασιάρχου Γυμνασίου Ἀμαρουσίου, Χριστιανικὴ Ἠθικὴ. Μέρους πρώτου. Γενικόν. Ἀθήναι 1952 (σελ. 138).

Παναγιώτου Ι. Μπρατσιώτου καθηγητοῦ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν, Ἡ κοινωνικὴ σημασία τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. Ἐκδοσις δευτέρα ἐπιρρημένη. Ἀθήναι, 1952, Τόποις Ἀποστολικῆς Διακονίας, Βιβλιοθήκη Ἀποστολ. Διακονίας (40) (σελ. 55).

Εὐγενίου Μιχαηλίδου καθηγητοῦ, διδ. Θεολογίας καὶ Δ. ἀραβικῆς φιλολογίας, Διευθυντοῦ τοῦ «Ἐκκλησ. Φόρου» καὶ τοῦ «Καλοῦ Ποιμένου», Ἡ μονὴ Ἁγίου Σάββα Ἀλεξανδρείας διὰ μέσου τῶν αἰώνων. Ναός, μονή, ἐπισκοπεῖον, πατριαρχεῖον, νοσοκομεῖον, νεκροταφεῖον, σχολεῖον, ξενών, ἄσυλον, κοινόβιον, ὕγειονομεῖον. Ἀλεξάνδρεια 1950 (σελ. 124).

Εὐαγγέλου Σταμάτη Ἀριθμοὶ τέλει, πλευρικοί, διαμετρικοί. Η Ὡς Ἀνάπτυκτον ἐκ τοῦ περιόδ. «Πλάτων». Ἀθήναι 1952 (σελ. 289-297).

Γερασίμου Ι. Κονιδάρη τακτ. καθηγητοῦ τῆς Γεν. Ἐκκλησ. Ἱστορίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν, Περί τὴν ἱστορίαν τῶν Μητροπόλεων βορ. Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀρχιδῶν κατὰ τὸν θ' καὶ ια' αἰῶνα ἁ Μακεδονία ἢ πρώτῃ μνεία τῆς ἐπισκοπῆς «Βαρδαριωτῶν τούρκων». Ἀνάπτυκτον ἐκ τῆς «Θεολογίας». Ἀθήναι 1952 (σελ. 12).

A. P. Hastoupis Th. D. Ph. D. Lecturer at the University of Athens, Bergson and his religious Philosophy Reprinted from «Theologia». Athens 1952 (σελ. 16).

Τοῦ αὐτοῦ, The Book of Habakkuk interpreted. Chapter I. Reprinted from «Theologia». Athens 1952 (σελ. 30).

Παναγιώτου Χρήστου ὑφηγητοῦ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Γραμματολογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Θεσσαλονίκης, Διάδοχος ὁ Φωτικῆς. Θεσσαλονίκη 1952 (σελ. 101).

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Ἱερὰν Μητρόπολιν Φλωρίνης, νεοχειροτονηθέντες ἱερεῖς ἐνεγράφησαν, συμφώνως τῇ ἀπὸ 8-1-53 καταστάσει ὑμῶν εὐχαριστοῦμεν.— Αἰδ. Δημ. Δαύρον, Τρίπολιν ἐνεγράφητε.— Αἰδ. Γ. Χαμπάκη, Ἀχλάδιον, Στυλίδος.— Ἡγούμενον Ἰ. Μονῆς Τσοῦκας, Ἑλληνικὸν Ἰωαννῖνον διευθύνσεις ὑμῶν ἐτακτοποιήθησαν.— Αἰδ. Ἰ. Μπιλιάνγκαν, Σκοτίνην διευθύνσεις ὑμῶν καὶ ναοῦ ἐτακτοποιήθησαν φύλλον ἀποστέλλεται τακτικῶς.— Αἰδ. Δ. Σίδερην, Χώραν Σάμου ἐνεγράφητε: ἐδώσαμεν σημεῖωμα νὰ σὰς σταλῆ ὁ «Ἐφημέριος» 1952.— Αἰδ. Π. Γεωργούλην, Βέσβαινα Κυνουρίας ἢ ἀνωμαλία ἦτο ταχυδρομικὴ ἤδη ἀπεστείλαμεν καὶ πάλιν τὸ φύλλον εἰς τὴν διεύθυνσιν πού μὰς ἐγράψατε: γράφατέ μας, ἐὰν τὸ ἐλάβετε.— Αἰδ. Σ. Παπασταγόπουλον, Ταξιάρχας Μηλεῶν ἢ ἀγγελία, περὶ ἧς ἢ ἐπιστολὴ σας, ἀφορᾷ τὸν «Ἐφημέριον»: σεῖς ἐχειροτονήθητε τὴν 1-7-52 καὶ μὰς ἐπληροφόρησατε τὴν 9-2-53 καὶ εἶχατε τὴν ἀπαίτησιν νὰ σὰς στέλλωμεν τὸ φύλλον χωρὶς νὰ σὰς γνωρίζωμεν ἤδη ἐνεγράφητε.

= Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α =

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΙΕΡΕΩΝ

Ἱερὰ Μητρόπολις Δημητριάδος

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰ ἄρθρα 46, 47 καὶ 48 τοῦ Νόμου 2200 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», ὡς καὶ τοὺς σχετικοὺς Νόμους περὶ Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαίδευσως, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω Νόμων ὀριζόμενα προσόν-

τα, ὅπως καταλάβωσι τὴν κενὴν ἐφημεριακὴν θέσιν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Ἁγίου Λαυρεντίου τῆς ἡμετέρας Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος, ἵνα ὑποβάλωσιν ἡμῖν ἐντὸς προθεσμίας μηνὸς τὰ ἀπαιτούμενα πιστοποιητικά, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακέρυξιν αὐτῶν ὡς ὑποψηφίων.

Ἐν Βόλῳ τῇ 10ῃ Ἰανουαρίου 1953

† Ὁ Δημητριάδος Ἰωακείμ

Ἱερὰ Μητρόπολις Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης

Προκειμένου νὰ πληρωθῶσιν αἱ κεναὶ θέσεις τακτικῶν Ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ἐνοριακῶν Ναῶν: 1) Ἁγίου Γεωργίου Ἁγίου Ρεμματιᾶς, 2) Ἁγίου Νικολάου Ἐκκλησιᾶς, 3) Ἁγίου Θωμᾶ Λυγιάς, 4) Ἁγίου Ἀθανασίου Φλαμπούρων, 5) Κοιμηθῆσεως Θεοτόκου Γαλατᾶ Φιλιππιάδος, 6) Ἁγίου Ἀθανασίου Στεφάνης, καὶ 7) Ἁγίας Παρασκευῆς Ἁγίου Δεσποτικοῦ, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὰς θέσεις ταύτας, ὅπως ὑποβάλωσιν ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα πιστοποιητικά.

Ἐν Πρεβέζῃ τῇ 27 Ἰανουαρίου 1953.

† Ὁ Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης Στυλιανός

Ἱερὰ Μητρόπολις Φθιώτιδος

Προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὰς κενὰς θέσεις τακτικῶν Ἐφημερίων τῶν ἐνοριῶν 1) Ἁγίου Βαρδατῶν 2) Διλόφου καὶ 3) Λευκάδος καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 47 τοῦ Α.Ν. 2200)1940 περὶ Ἱ. Ναῶν, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Α.Ν. 807)1945 ὀριζόμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Φθιώτιδος τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 48 τοῦ Α.Ν. 2200 προβλεπόμενα πιστοποιητικά μετὰ σχετικῆς αἰτήσεως τῶν.

Ἐν Λαμῃ τῇ 19 Ἰανουαρίου 1953

† Ὁ Φθιώτιδος Ἀμβρόσιος

Προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὴν κενὴν θέσιν τακτικῆς Ἐφημερίας τῆς ἐνορίας Μαυρίλλου καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 47 τοῦ Α.Ν. 2200/40 περὶ Ἱ. Ναῶν καὶ Ἐφημερίων, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Α.Ν. 807/45, ὀριζόμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Φθιώτιδος τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 48 τοῦ Α.Ν. 2200/40 προβλεπόμενα πιστοποιητικά μετὰ σχετικῆς αἰτήσεως τῶν.

Ἐν Λαμῃ τῇ 27ῃ Ἰανουαρίου 1953

† Ὁ Φθιώτιδος Ἀμβρόσιος

“ΕΚΚΛΗΣΙΑ”
ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ἐκδιδόμενον κατὰ δεκαπενθήμερον

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Ἀθηνῶν ΣΠΥΡΙΔΩΝ

† Ὁ Σάμου καὶ Ἰκαρίας ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ

† Ὁ Σύρου, Τήνου κλπ. ΦΙΛΑΡΕΤΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ

Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Ἀκαδημαϊκός

ΑΡΧΙΕΥΝΤΑΚΤΗΣ

ΕΜΜΑΝ. Γ. ΜΥΤΙΑΗΝΑΙΟΣ

Πρωτοπρεσβύτερος—Κατηχητής

Ἐπεύθυνος Τυπογραφείου: ΤΙΜΟΛΕΩΝ ΡΟΥΤΣΗΣ

Ἐν Ἀθήναις. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἰαοῦ 1.